

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului :

Pe un an 4 coroane.

Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Pogorirea Duhului sfânt.

Toate sărbătorile instituite de biserică creștină pentru preamărirea Mântuitorului sunt înălțătoare de suflet, nici una nu e însă în măsură așa de mare ca sărbătoarea *spiritului* biruitor peste materie, ca Rusaliile.

După învierea și înălțarea la cer a Domnului apostolii așteptau conform promisiunii pogorirea Duhului sfânt, care se-i întărească în munca, ce o aveau să sevirșească pentru răspândirea mântuitoarelor învățături. Și aveau mare lipsă de aceasta întărire, căci din toate părțile s'au ridicat puterile întunerecului contra învățaturii celei nouă, care tindea și tinde să scoată din lumea și zavistia, neînțelegerea și asuprirea. Farisei, Saducei, păgâni — toți loviau în propovăduitorii evangheliei, crezând că îi vor spăria. Duhul sfânt, care s'a pogorât peste apostoli, întăritu-i-au însă, încât ori-ce pedecă pusă în calea lor se sfârșea în fața înflăcărării, isvorite din convingerea, ce o aveau despre dumnezeirea celor propovăduite.

Precum au fost atunci, așa e și astăzi: goane și chinuri au încercat cei-ce voiau să înăbușe spiritul, dar când se credeau mai aproape de țintă, acesta din nou se avântă. Cu câtă putere, cu câtă înșelăciune s'au încercat să înfrice pe cel-ce a cutezat să-și ridice vocea pentru liberarea spiritului din cătușele întunerecului! De câte ori se părea, că vecinice vor fi lanțurile, dar' ele s'au rupt și spiritul tă-

riei plutește din nou asupra celor asupriți.

O icoană mult asemănătoare cu cele întemplate pe timpul lui Christos vedem astăzi la popoarele cari sunt silite să lupte și acum pentru bunurile spirituale. Și în contra acestora se folosesc toate mijloacele, pe cari le poate născoci sufletul stricat al unui orbit de pofta de asuprire a deaproapelui seu, bătându-și joc de limba, de obiceiurile, de tot ce constituie individualitatea unui popor. Încercatu-s'au și se încearcă a-i lovi și în avere, crezând, că mai ușor îi vor strivi. Duhul sfânt însă, care s'a pogorit peste apostoli, pogoritu-s'a pentru toți cei asupriți. Și e de datorința acestora, ca înflăcărându-se de spiritul păstrării bunurilor naționale, tot mai energică și mai neînfricată luptă să poarte, căci biruința este a celor-ce luptă pentru drept, conduși fiind de nădejdea în Dumnezeu.

„*Corda Fratres*“. Ziarele din Pesta anunță, că secția maghiară a soc. »*Corda Fratres*« face pregătiri estinse în vederea congresului studențesc internațional, ce se va ține la toamnă în capitala Ungariei.

Congresul va fi deschis de ministrul Wlassics, pe la mijlocul lui Septembrie. Pe lângă Wlassics tinerimea a rugat și pe Szell de protector, ceea ce premierul a primit. Guvernul a destinat pentru acoperirea șeselor congresului 25 mii cor.

Comisiunea pregătitoare face acum un itinerar despre Ungaria pentru

studenții străini. În el se va trata în capitole separate și poziția de drept public a Ungariei și istoria maghiară.

Suntem curioși, ce lucruri umflate și cornurate vor cuprinde aceste capitole?

Sărbări printre Slovaci. În toate centrele Slovacilor s'au ținut în 7 l. c. sărbări împreunate cu petreceri din incidentul aniversării prezentării memorandumului pentru autonomia națională a poporului slovac. Fruntașii slovaci de pretutindeni s'au grăbit să-și dea întâlnire la aceste sărbări de un frumos caracter național. Să înțelege, că foile șoviniste eară strigă în cor că... *panslavii* voesc să răstoarne Ungaria.

Viitorul episcop al Oradei. Abia a închis ochii marele episcop Pavel și deja au început combinațiile pentru urmașul său. Ziarele perciunute ne dau gata pe viitorul episcop al diocesei Orăzii, în persoana lui *Drohobeczky*, episcop gr.-cat. rutean în Körös. **Bud. Tud.** declarând știrea aceasta de eronată, otore următorul buchet de candidați: *Szabo, Lauran și Silviu Rezei*. Șovinistii pe unul din acestia l'ar dorî de urmaș al lui Pavel.

Francezii și Cehii. De un timp încoace reporturile între Francezi și Cehi devin tot mai intime. Zilele acestea s'a constituit în Paris un comitet cu scopul să ridice o statuă regelui Ioan de Luxemburg, care în 1346 a căzut la Greiy în lupta contra Angliei.

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Ghioroc.

Comunicate de Nicolae Rusandu, june.

Frunză verde iarbă neagră,

N'api inelul mândră dragă.

Lasă, brată nu mi-l da,

Că mi-l-ai mai dat odată.

Pe culesul cânepii

Mă 'ntâlni mama fetii

Și inelul l-a vîzut

Și pe min' m'a ocărit.

Cum nu-i brata mare căne,

Că el două mândre ține

Și nici la una nu spune.

Spune-mi brată rupt ales

Iei-mă după cules?

Nu știu mândro ce să fac,

Că măicuța vină-mi bagă

Că tu ești fată săracă.

Măi bădiță dragul meu

Spune-i tu la maică ta,

C'om trăi noi amândoi

Ca alții cu patru boi,

Ș'om trăi cu direptate

Ca alții cu bogătate.

Frunză verde fag în creangă

Nu te ținea mândră dragă,

De oătră mine făloasă,

Că nu ești așa bănoasă,

Că te porți ca-o mohondeață,

De și mie-mi vine greață.

De pe Câmpie.

Comunicate de Maria din Câmpie.

Cântă cucu pe sub vîi,

Rămâne-va-n sat pustiu

N'am cu cin' să mă mîngăiu.

Cântă cucul la Făget,

Rămâne-va-n sat sîcret,

N'am cu cin' să mă petrec.

Căci cu cin' mi-am petrecut

Îi astupat cu pămînt,

Cu pămînt cu iarbă verde

Nici n'aude, nici nu vede;

Cu pămînt cu multe glii

Nici n'aude, nici nu știi.

El zace sub glia grea

Nu știi de durerea mea.

Frunză verde de pe tîu,

Bade bădișorul meu,

Să mai fiu odată jună

Știrea-și lumea de ce-i bună.

Ar putea zice maica

Să mă las de d-ta,

Că eu nu o-aș asculta,

Cum o-am ascultat întăie

Am lăcomit la moșie...

B'am lăcomit la avere

Și m'am dus fără plăcere,

Am lăcomit la iomag

Și-am lăsat ce-am avut drag.

Cu aceasta ocaziune Cehii au luptat alături de Francezii pentru onoarea Franciei și acest moment istoric voiesc Francezii să-l eternizeze. Primarul orașului Praga a trimis comitetului spre acest scop 2000 fr. Astfel amicitia dintre națiunea franceză și Cehi va fi cimentată și mai tare. Poziția trumoasă, ce și au câștigat-o Cehii în monarhia noastră îi face să fie respectați în deosebi de Franța, care totdeauna a privit cu ochi buni dezvoltarea popoarelor mai mici.

Noul ministru resident al Rusiei la București va fi Tarikow, actual ministru plenipotențiar la Belgrad. El va fi numit în curând la noul său post.

Reacțiunea polonă. Într-o conferință ținută de nobilimea polonă în Posen s'a hotărât formarea unui fond de 100 mil. marce spre scopuri de colonizare. O casă de bancă din Leov și una din Vargovia au semnat la o altă 26 milioane. Toți Polonii din Prusia, Galiția au fost provocați să contribuie la acest fond, chemat să paralizeze acțiunea antipolonă a guvernului prusian.

Pentru Iancu. Sântem avisați că Curia a aprobat sentința tribunalului din Deva, prin care dl G. Novacovici a fost osândit la 2 luni închisoare și 200 cor. amendă pentru vorbirea ținută la mormântul lui Iancu. Dl Novacovici își va începe pedeapsa săptămâna viitoare.

Alianțe noue. Ziarul Tribuna din Roma publică într'un articol destăinuirii asupra politicii externe a Italiei.

Intre altele zice că, drept o urmare a triplei alianțe și cu învoirea triplei alianțe, s'au făcut trei acorduri: unul între Anglia, Austria și Italia, altul între Austria și România, iar cel d'al treilea între Italia și Spania.

Nou organ slovac. Slovaci, cum știm, desvoaltă activitate pe toate terenele, în deosebi și pe terenul publicistic. Numărul ziarelor lor se sporște de nou cu unul. Cu 1 Iulie s. va apărea în Rózsahagy ziarul „Liptovsko - Oravske Noviny“, menit, cum se anunță, a lumina poporul din comitatele Liptov și Arva.

Contra maghiarisării numerilor de localități. În Dessau s'a constituit o societate cu scopul să pornească luptă contra maghiarisării numerilor de localități germane din Transilvania și Ungaria. Ungurii sânt supărați foc pentru aceasta și injură în tonul cel mai violent.

Ce mai doresc Maghiarii? Cunoscutul publicist ungar, Jancsó Benedek, scrie în „Bud. Hirlap“ un articol, în care se ocupă de nou cu afacerile bisericești ortodoxe române. Pornind din lupta inversunată ce s'a încins în jurul scaunului episcopesc din Arad, trage concluzia, că la toate

acestea — Statutul organic e de vină. Propune deci, ca guvernul maghiar să iee sub revizie Statutul organic, alcătuit de Șaguna contrar spiritului dreptului canonic.

Memorandul Bosniacilor. O curioasă ironie a sorții. Tocmai când ministrul comun de finanțe, Kállay, își sërbează iubileul de 20 ani, de când fericește Bosnia, și foile oficiale îi aduc cele mai elogioase osanale, — o comisiune mohamedană s'a prezentat la Majestatea Sa monarhul cu un memorandum, în care Mohamedanii s'plâng contra insuportabilei ocârmuirii a iubilantului Kállay. Monarhul a primit pe Mohamedani cu mare bunăvoință, promișându-le, că va cerceta cauza lor.

Pensiunea învățătorilor. În ministerul de culte este deja aproape terminat proiectul de reformă al legii de pensune a învățătorilor. După-cum se anunță ministrul Vlasic va prezenta acest proiect camerei încă înainte de vacanțele de vară. Acest proiect cuprinde mai multe îmbunătățiri cerute de corporațiunile învățătoresci.

DIN LUME.

Bulgaria.

Principele Bulgariei a plecat la Petersburg, via Viena, însoțit de Papricoff, col. Nicolaiieff, Dimitrieff, Marcoff și presidentul Sobraniei Tancoff.

Călătoria aceasta, de mult proiectată, a fost în continuu amânată din considerare față de națiunea sêrbă. Acum însă Țarul totuși s'a învoit să-l primească înainte de a primi pe Alexandru ou Draga lui. În unele cercuri politice se concludă din împrejurarea aceasta, că Ferdinand va purta în curând coroana regală a Bulgariei, fără ca Puterile să se opună.

În momentul în care prințul a plecat la capitala Rusiei, în Bulgaria a izbucnit agitația în contra actualului comitet macedonean și seluptă serios pentru readucerea lui Sarafoff, cunoscutul bandit politic, la presidenția comitetului suprem.

Bulgarii nu vor cu nici un preț să se astêmpere. Este cert, că Sarafoff este adevăratul conducător al politicii bulgărești, și puterea lui este cu atât mai mare, că rusofilii sânt stăpâni pe guvernul Bulgariei.

Prin urmare nu ne putem aștepta ca agitația să înceteze în principatul bulgar și în Macedonia.

De altfel Sarafoff face treburile Rusiei și în momentul în care cei dela Petersburg vor avea interes să izbucnească focul în Peninsula-Balcanică Sarafoff își va asmuți cetele.

Agitația începută acuma la Sofia, este o nouă dovadă de legăturile dintre Sarafoff și guvernul din Petersburg.

Africa-de-sud.

În camera engleză a declarat ministrul Brodrick, că numărul Burilor prinți

e de 25.555. Englezii au avut 21.966 morți, iar cheltuelile de războiu fac până la 31 Martie 4½ miliarde coroane.

Balfour a propus să se exprime armatei mulțumita națiunii. Kitchener a fost numit viscount și e vorba să primească o dotație de 50.000 lire engleze. Fiecare soldat va primi o gratificație de 5 lire engleze.

Din parte holandeză se afirmă, că mulți Buri vor să emigreze din ținuturile engleze în colonia germană din Africa-de-sud. E însă vorba mai numai de Buri din colonia Cap, cari se tem de pedepsele, la cari vor fi espuși.

În Anglia încep să se audă voci, cari nu prea sânt încântate de pacea încheiată. „Daily News“ constată, că guvernul englez a oferit Burilor condițiuni mai favorabile decum au fost cele ou un an în urmă. În ședința din 28 Martie 1901 declarase Chamberlain în cameră, că e o prostie a da Burilor bani, și acum li-s'a votat 3 milioane de lire sterline pentru reedificarea fermelor distruse.

Ziarului „Times“ i-se comunică din Pretoria, că șefii buri au mărturisit, că au trebuit să facă pace din cauză că numărul Burilor devenise insuficient și că nu mai era nici o speranță de biruință.

În camera engleză au votat Irlandezii contra propunerii de a i-se face lui Kitchener un dar național, pentru-că acela a purtat un războiu ucigaș contra femeilor și copiilor.

Cercurile bure din Bruxella cred, că condițiile de pace sânt așa de draconice, încât vor provoca un nou conflict mai grav decât cel trecut. Africa-de-sud va fi, după-cum s'a exprimat Bismarck, și dacă nu în curând, dar' de sigur mormântul Angliei. Părerea e, că condițiile de pace au trebuit să se subscrie, pentru-că Englezii au amenințat să caeseze castrale de concentrare, lăsând femeile și copiii Burilor în voia sorții.

Generalii buri s'au învoit, ca rebelii buri din coloniile Cap și Natal să nu fie cuprinși în convenția de pace numai după-ce au fost asigurați în scris, că acestia vor fi amnestiați.

Krüger a declarat, că încheierea păcii e cea mai grea lovitură, ce l-a ajuns. Zilele ce le mai are, vrea să le petreacă în Europa.

Știri mărunte.

Impăratul Wilhelm va merge în Septembrie să viziteze expoziția din Turin. Ou acest privilegiu e vorba să se întâlnească cu regele Italiei.

În Vargovia au fost condamnați 18 ofițeri din garnisoana de acolo, pentru-că au tradat unor puteri străine planurile rusești de mobilizare. Despre condamnarea lor se știe numai, că ofițerii acestia au fost duși legați în lanțuri în fortăreața Petru-Pavel.

După o telegramă din Bruxella, s'au arestat acolo o mulțime de anarhiști implicați în conspirațiunea din Madrid.

Din Constantinopol se telegrafează, că Sultanul a dat câteva milioane din averea sa particulară pentru fortificarea orașului african Tripolis.

După telegrame sosite din Maroc, situațiunea este foarte gravă acolo. E temere de masacrarea Europeanilor.

În satul Costur s'a întâmplat o ciocnire între Bulgari și soldați turci; 27 de Turci au fost omorâți.

Satul Ilino a fost incendiat de către Albanezi.

Din Constantinopol se telegrafează, că esaronul bulgar va avea, ca compensație pentru numirea Sêrbului Firmilian la Ūscub, trei berate noue de episcopi bulgari pentru Macedonia.

Beratul, prin care se recunoaște Firmilian, a fost predat Vineri patriarhului. Pentru Poartă se privește afacerea de încheiată.

Marina italiană va fi radical înaltă, 16 corăbii de război vor fi scoase din us și înlocuite cu altele.

Împăratul și împărăteasa-mamă din China au primit cu cele mai mari onoruri pe marele duce Chirilă Vladimirovici.

† Patriciu Barbu.

Șirul luptătorilor noștri naționali ear' s'a rărit cu unul. Zelosul și devotatul membru al comitetului partidului nostru național, Patriciu Barbu, a încetat dintre cei vii. Poporul român perde în persoana răposatului un apărător credincios al cauzei sale; perde pe acela, care în luptele noastre naționale totdeauna a luptat în șirurile prime.

Memoria lui P. Barbu va rămâne neștearsă în inima poporului român.

În fața acestei pierderi ce a încercat-o poporul român prin moartea lui Patriciu Barbu, presidentul partidului nostru național, dl Dr. Ioan Rațiu, a adresat familiei următoarea telegramă de condolență:

Familia Barbu

Reghinul-săsesc.

Încetarea din viață a vrednicului soț de luptă și suferințe m'a impresionat adânc. Primiți condolențele mele.

Dr. Rațiu.

Asemenea și-au exprimat condolențele și „Tribuna“ și „Foia Poporului“ prin telegrama următoare:

Familia Barbu

Reghinul-săsesc.

Moartea regretatului Patriciu Barbu este pierdere națională. Primiți condolențele noastre. „Tribuna“ și „Foia Poporului“.

Familia Barbu a dat următorul anunț funebrel:

Subscriții cu inima întristată aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, cunoscuților și amicilor, cumcă prea iubitul nostru frate, unchiu și moș

PATRICIU P. BARBU,

advocat, proprietar, membru fondator al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“, director executiv al institutului de credit „Murășiana“.

după un morb scurt, și grele suferințe, împărțit fiind cu sf. sacramente, a trecut la cele eterne Joi în 5 Iunie n. a. c. la 3 ore dimineața în al 62-lea an al etății, și în al doilea an al văduviei.

Astrucarea rămășițelor pământești ale scumpului și neuitatului nostru defunct s'e va face Sâmbătă în 7 Iunie n. la 3 ore p. m. după ritul bisericeii gr-

cat. în cripta familiară din cimitirul din loc.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Reghin, la 5 Iunie n. 1902.

Paraschiva și Varvara, ca surori; Sofia și soțul Petru Neagoș, Maria și soțul Ioan Muntean și Iuliu, ca cumnați și cumnate; Aurora, Patriciu, Eugenia, Ionel, Aurora și Minerva, ca strănepoți și strănepoate; Sever și soția Eugenia, Enea, Flaviu și soția Artemis, Lucian și soția Elena, Rom, Rem, Parteniu, Maxim, Iacob, Constantin, George, Olimp, ca nepoți și nepoate.

Date biografice.

(După „Enciclopedia română“)

Patriciu Barbu, născ. în 27 Aug. 1842 în Galț, Trans., cottul Alba-infer.; a studiat la A.-Iulia, Blaj, și la academia de drepturi din Sibiu. 1868 până 1875 funcționar judecăt., apoi avocat și director de bancă în Reghin, membru în comitetul partidului național român, a fost condamnat în procesul Memorandului (1894) și închis la Vaș.

Inmormântarea episcopului Pavel.

Inmormântarea regretatului prelat s'a făcut Mercuri, în 4 l. c. cu mare pompă în Slatina, în biserica, zidită din munificența răposatului. A pontificat Esc. Sa metr. Mihalyi, asistat de episcopii Sabo și Dr. Radu, apoi de canonicii Lauran, Ivașcu și Boros, de vicarul Titu Bud etc. La înmormântare au luat parte peste 80 de preoți, P. cuv. Sa Ign. Papp dela Arad, reprezentanții tuturor autorităților publice și ai reuniunilor și popor în număr uriaș. Biserica era tixită de public, ear' afară împrejurul bisericeii s'e aflau peste 5000 de oameni.

Serviciul funebrel s'a început la 10 ore. Discursul funebrel l'a rostit canonicul Lauran, după terminarea căruia siorul a fost așezat în cripta din interiorul bisericeii.

SCRISORI.

Preot și popor brav.

— Iunie, 1902.

Ca exemplu viu și recent s'e servească poporul credincios gr.-cat din comuna Topa-Sân-Craiu, în cott. Cojocnei. În comuna aceasta îndepărtată de orașe poporul a rămas ferit de moravuri străine, oamenii au trăit ca adevărați frați, în pace, în armonie și bună înțelegere. Aceste însușiri eminente au făcut din acest popor ignorat și neconsiderat un popor vrednic de stima oamenilor. Văzând anume acest popor de câteva decenii biserica lor în stare debilă, precum s'unt și astăzi cele mai multe biserici românești, au pus basă unui fond care se servească pentru ridicarea unei noi biserice, atunci când lipsa va cere. Lipsa aceasta acum de cât-va vreme a devenit foarte simțită, din cauza, că oamenii, înmulțindu-se, nu numai în sărbătorile cele mai mari, ci chiar și în Dumineci nu mai încăpeau în vechea bisericuță de lemn, pentru ascultarea sfintei slujbe.

În anul 1901 ajungând fondul la frumoasa sumă de 2400 cor., ca și oamenii

cei bătrâni, cari dela început au alergat cu obolul lor, s'e și vadă odată visul realizat, sub conducerea demnă a preotului cooperator Ioan Bochiș, junior, cu unanimitate au luat hotărîrea de a ridica o biserică nouă din material solid de cărămidă, alăturând la fondul de bani oferte de contribuiri benevole. Ofertele poporenilor au atins frumoasa sumă de 7000 cor. cari dimpreună cu donațiunea preotului de 100 cor., s'au și încesat în timp relativ foarte scurt.

De însemnat e, că biserica nu dispune de nici o avere, și poporul cu puține excepțiuni încă e sărac și fără nici un venit mai însemnat, ear' numărul sufletelor din parohie abia atinge cifra de 705. Dar' dacă e sărac materialicește e bogat sufletește și o astfel de bogăție totdeauna face lucruri vrednice. Biserica ce au ridicat acești creștini în anul acesta, apare atât de frumoasă, încât începând dela Cluj până la Topa-Sân-Craiu pe o distanță de 40 Km. nu numai la Români, dar' nici la alte confesiuni mai bogate nu se poate vedea. Astfel Topasâncraienii și cei bătrâni încă își v'd visul realizat. Onoare lor și conducătorului lor harnic.

Între cei-ce mai mult au contribuit pentru ridicarea și înfrumusețarea sfintei biserice s'e fie amintiți: Gavrilă Bercian Moșanul, care la îndemnul cooperatului a cumpărat un luster frumos în valoare de 140 cor. și Stefan Zoran, curator primar bisericesc, care a oferit de bună voie propria sa baie pentru scoaterea de nisip, de unde s'au și vecturat peste 60 care.

V. m.

Esamenele.

Veștem.

Duminecă, în 1 Iunie st. n. a. c. s'a ținut examenul la școala comunală, mai înainte grănițerească din comuna Veștem. Examenul a fost condus de m. o. domn Ioan Papiu, paroch, ca președinte asistat de ceilalți membri din senatul școlar.

Pe lângă inteligența din loc au mai participat și o cunună frumoasă de d-șoare din comuna vecină Mohu, șeful de gară din loc etc.

Mulțimea poporului asistent a dat dovadă, că locuitorii acestei comune știu îndeajuns se aprecieze școala, dacă e condusă de învățători conștii de chemarea lor.

La orele 12 și jumăt. președintele deschide seria esamenelor începând cu clasa I., condusă de învățătorul N. Doican. Iți era mai mare dragul se ascultă cum micuții elevi se întreceau în răspunsurile lor clare; pe fețele părinților puteai ceti mulțumirea și bucuria de care erau cuprinși.

Tot asemenea în cl. II. și III., condusă de d-șoara R. Aranyoși s'a constatat un progres, care numai imbucura ne poate.

La orele 3 și jum. s'a trecut apoi la luarea examenului din cl. IV.—VI. Din răspunsurile elevilor ne-am putut convinge, că conducătorul acestor clase dl Teodor Stoia este pe deplin conștiu de chemarea sa, sădind în mintea elevilor cunoștințele, de cari cu deosebire au trebuință în viața practică.

La orele 6 s'a examinat școala economică de repetiție, unde s'a constatat, că elevii s'nt provăzuți cu cunoștințele necesare.

La finea esamenelor cu diferitele clase, președintele prin cuvinte alese arată poporului însemnătatea școlii, îndemnându-l ca și pe viitor să păstreze tot același interes întru promovarea luminării fiitorilor cetățeni ai acestei comune; îndeamnă pe elevi la atragere și dragoste față de școală și învățător.

Ca premii s'au distribuit elevilor cărți de cuprins religioș-moral, istoric etc.

În general vorbind putem afirma, că viitorul acestei școlii este pus în mâinile unor învățători destoinici, cari știu să și îndeplinească datorințele lor în toate privințele.

Lupoaia.

Venind în Maiu dl Iovian Andreiu, paroch în Ciachi Gârbou și adm.-protop. al Dêrgei, ca comisar la esamenul dela școala noastră, noii parochieni au așteptat cu o nespūsă bucurie să vedem progresul, ce l-a făcut învățătorul nostru cu elevii de școală. În școală am văzut însă numai 3 băieți și 5 fete. La întrebările puse elevii nu știu răspunde nimic. Dl comisar a zis să-i întrebe dl învățător Bădescu, care a și întrebat, dar' nici acum nu puteau răspunde școlarii. Se va întreba cineva, oare numai atâția băieți s'nt în comună?

S'nt mai mulți, dar' nu este cine să-i învețe, că dl învățător își are ocupațiunile sale, ținând abia 5-6 luni școală și acele trec mai mult în vacanțe.

Oare nu-i un păcat de moarte, ca crucerii cei scoși cu execuție cerută din partea dlui învățător de pe bietul popor, care abia trăește de pe azi pe mâne, să-i pună d-sa în buzunar de-a nimica, pentru-că de când s'a depărtat tinêrul și bravul învățător Teodor Stoia din comuna noastră nu mai vezi prunci de școală, care se știe cel și scrie. Domnul Stoia numai un an a fost în comuna noastră, toți băieții și fetele știau cel și scrie, astăzi abonează mult prețuita »Foaia Poporului« conșcolari de ai d-sale și auziai în toate Duminecile și în sêrbători glasurile nevinovaților băieți cântând în cor în sf. biserică, dar' acum acestea toate nu se mai aud, pentru-că dl P. Bădescu nici nu visează de unele ca acestea.

Cores.

Turnișor.

La raportul despre esamenul din Turnișor primim următoarea întimpinare:

Domnul, care a scris raportul despre esamenul din Turnișor cu »Un străin« numai străin n'a fost, ci unul tocmai interesat. Nu e mirare, căci tocmai în ziua aceea a fost alegere de preot.

S'nt învățător cu trup și suflet. Totdeauna mi-am dat și imi dau silința să corăspund chemării mele. Întru-cât am corăspuns acesteia și cu ocaziunea esamenului din urmă ținut la școala mea, las se urmeze părerea m. o. domn șef tractual, care a încărunit în biserică și școala românească și care a fost și este singur îndreptățit ca în locul prim să se declare în cazul de față.

Eată părerea acestuia:

»Esamenul s'a ținut în 5 Maiu v. 1902 sub presiulul subscriului protopresbiter.

»După observările făcute din partea subscrișilor învățători, esamenul peste tot a dovedit un rezultat mulțumitor.

»Turnișor, 5 Maiu 1902. I. Papiu m. p., protopresbiter. Candid Popa m. p., Lazar Negrilă m. p., Toma Joandrea m. p., învățători.

Eată părerea dată de cei chemați, eată părerea celor competenți!

Ce privește grădina școlară, pofteașă ori-cine la școala din Turnișor și se va convinge, că e cultivată așa cum se cere.

Ori-ce om cu bun simț binevoiască a judeca!

Ioan Platoș m. p.,
învățător.

Rășboiul Burilor.

— O reprivire. —

Treizeci și-una de luni și 20 zile, din 11 Octomvrie 1899 până în 31 Maiu 1902 au ținut luptele celor două republici ale Burilor contra împărăției colosale a Englezilor. Administrația engleză de rășboiu a trebuit să trimită aproape întreaga armată engleză pe câmpul de rășboiu, să năimească pe bani trupe voluntare și să ceară în mai multe rânduri ajutorul coloniilor din Canada, Australia și India. Cu toate-că trupele engleze treceau cu mult peste 200.000 soldați, le-a trebuit mult timp, ca să poată înfrânge puterea de rezistență a micelor comande bure.

Cauza rășboiului a fost dorința Englezilor de-a pune mâna pe cele două republici, al căror pământ ascundea atâtea comori de aur și diamante. Ca să și ajungă scopul, îi trebuia Angliei rășboiu și cauză pentru aceasta a aflat în curând. În anul 1881 s'a încheiat între Anglia și Transvaal o convenție, prin care republica bură recunoștea suzeranitatea engleză. În anul 1884 s'a schimbat aceasta convenție prin alta. Burii susțineau, că prin convenția a doua Anglia și-a pierdut ori-ce drept de suzeranitate asupra lor. Englezii însă negau aceasta, susținând, că au drept să se amestece în daraverile interne ale Transvaalului, ceea-ce au și făcut, când o mulțime de străini veniți de puțin timp în Transvaal voia să aibă drepturi egale cu locuitorii băștinași. Burii au și fost aplicați să le pregătească calea spre drepturile egale, când au văzut însă, că Englezii devin tot mai obraznici cu pretensiunile lor, ba încep să stringă trupe în Africa-de-sud, au cerut, ca în cearta dintre ei să hotărască un tribunal de arbitrii. Englezii nu s'au învoit și cu asta s'a început rășboiul.

1. Burii norocoși.

Burii aveau la începutul rășboiului, după-cum spuneau Englezii, 54.800 bărbați buni de arme, căroră Englezii nu le-au putut opune mai mult de 30.000. Burii însă susțin, că ei n'au fost nici când mai mulți de 36.000.

În 11 Octomvrie trecură Burii din Transvaal și în ziua următoare cei din Oranie peste granițele celor două republici, rupseră comunicațiunea între orașele Kimberley și Mafeking de-o parte și Orașul-Cap de altă parte, ocupând

totodată pasurile din munții de cătră Natal. Generalul englez White avea numai 13.000 soldați față de cei 20.000 Buri ai lui Joubert. Subgeneralul Symons a fost bătut de Buri în 19 Octomvrie la Glencoe, fiind și rănit de moarte. În 21 Octomvrie au biruit Englezii pe Buri la Elandslaagte unde a fost prins și colonelul Schiel, comandantul legiunii germane, cu toate acestea White n'a putut oprî pe Buri dela încunjurarea orașului Ladysmith și ocuparea Natalului până la Tugela. Alte comande bure intrară în colonia Cap și aneotară districtele dela nord și nord-vest. Urmarea a fost, că o mulțime de Buri de sub stăpânirea engleză s'au alăturat la cetele Burilor republicani.

În 31 Octomvrie (1899) a pășit comandantul suprem englez, gener. Buller, pe pământul Africei. Joubert a plecat înspre Pieter-Maritzburg, ca să-l facă pe Buller să vină în Natal. Aceasta s'a și întemplat. Buller a lăsat pe generalul Methuen să scape Kimberley-ul, care era apărat de Cecil Rhodes, ear' pe generalul Gatacre l-a pus să curețe nordul țării de dușmani. Lui Methuen i-a succes să respingă la Belmont și Grosplan avantgarda bură, dar' a fost bătut de Cronje în 28 Noemvrie și în 11 Decemvrie la riul Modder și la Magersfontein așa de strajnic, încât Englezii n'au mai dat înainte. În 10 Decemvrie a fost bătut generalul Gatacre la Stormberg și în 15 Decemvrie Buller la Colenso.

Până aci îi costase rășboiul pe Englezi, fără de-a socoti pe cei bolnavi în lazarete, 1680 morți și 3079 prisioneri, pe când Burii avuseră 564 morți și 411 prinși. Amândoi inimizii își arătau însă și slăbiciunile lor. Englezii aveau obiceiul să năvălească orbește asupra dușmanului, ori-cât ar fi fost acesta de puternic, ear' Burii s'au dovedit de măestrii în apărare și în folosirea terenului, au arătat însă, că nu știau folosi de biruințele lor. Ei pășiau din biruință în biruință, fără să fi urmărit pe dușman până adânc în țeara lui, când de bună seamă că s'ar fi răsculat și Africanderii (Burii de sub stăpânirea engleză) în masse mari. Englezii au simțit de altmintrelea greutatea situațiunii lor, ceea-ce a dovedit și împrejurarea, că au pus în fruntea armatei lor pe cei mai buni generali ai lor, pe Roberts și pe Kitchener. Amândoi au sosit în 10 Ianuarie 1900 în Orașul-Cap, dar' n'au putut face nimic deocamdată cu trupele engleze, debălăzate cu totul, până-când au sosit cele 100.000 de trupe nouă. O nouă încercare a lui Buller, de-a scăpa Ladysmith-ul, a avut drept rezultat cea mai sângeroasă înfrângere suferită de Englezi la Spionskop (24 Ian.) și apoi a doua la Vaalkrantz (8 Faur).

Acum luă Roberts comanda trupeilor engleze și norocul se schimbă. El învășase a cunoaște felul de luptă al Burilor, de aceea nu-i ataca cum făcuseră Englezii mai înainte, ci îi silî să stea pe loc în pozițiunile lor. Felului acesta de luptă, în care trupele cele mari engleze își puteau ușor arăta puterea lor, le-a fost greu Burilor să reziste.

(Va urma).

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Vidimarea înștiințării poate să se respingă 1, la cei-ce n'au încă etatea de 20 ani, afară de casul, când înștiințarea a făcut-o tatăl sau tutorul; 2, la cei slabi de minte, cari n'ar fi în stare să umble cu arme; 3, la cei-ce au fost pedepsiți pentru o transgresiune pe baza legii de vânat sau a legii despre darea de vânat (până la 3 ani după executarea sentinței); 4, la cei-ce au fost condamnați în mod definitiv de judecătorii pentru delict sau hoții săvârșite cu arma; 5, la străini, cari nu au garant acceptabil pe un cetățean.

Dacă se dovedește vre-unul din surururile acestea după-ce s'a estradat carta de vânat, autoritatea politică dispune, ca să se iee înapoi fără ca cel, dela care se ia, să aibă drept de-a pretinde restituirea taxei.

Dacă-și pierde cineva carta sau i-se strică cumva, trebuie să înainteze la perceptorat rugare provăzută cu timbru de 1 cor. și va primi pentru restul timpului o cartă nouă.

Darea de pușcă e la cele cu o țeve 2 cor., la cele cu două țevi 4 cor. Anul dării începe ca și la darea de vânat cu 1 August și se va termina cu 31 Iulie în anul următor. Darea trebuie plătită întregă și dacă cineva își câștigă pușcă în decursul anului; dacă se schimbă proprietarul puștei, proprietarul cel nou trebuie să plătească darea și pe anul acela, chiar dacă a plătit-o cel de mai înainte pe anul întreg.

Darea celor-ce plătesc numai pentru pușcă o stabilește și scoate primăria comunală, a celor-ce plătesc și de pușcă și de vânat perceptoratul.

Primăria poate încasa și darea de vânat, dacă cer partidele; când se trimite însă banii pe postă, trebuie să se plătească porto.

Cel însărcinat numai cu darea de pușcă trebuie să-și înștiințeze puștile sale de vânat, spunând, dacă sunt cu una sau două țevi. Înștiințarea trebuie să o subscrie cu mâna proprie și să o înainteze în Iunie la primăria comunei, unde locuiește. Înștiințarea se poate face și verbal, în cazul acesta o scrie

notarul. Cel-ce-și câștigă o pușcă în decursul anului, trebuie să o înștiințeze în timp de 8 zile după cumpărare.

Cei-ce au puști, pe cari le țin ca aducere aminte, relicvii familiare, sau cari nu mai sunt folosite, fiind vechi, sau cei-ce țin puști, pe cari le folosesc pentru pușcatul la țintă, sunt obligați să le înștiințeze fiecare separat, odată pentru totdeauna la primăria comunală, dela care vor primi o adeverință, că puștile astfel înștiințate sunt libere de dare.

Măsurarea dării de pușcă se face astfel, că notarul compune registrul pe baza înștiințărilor făcute și-l înaintează la direcțiunea financiară; aceasta îl prevede cu clausula de examinare și-l trimite primăriei, care-l espune timp de 8 zile spre vedere publică. Ori-cine are drept să reclame sau să arete incorectități în timp de alte 8 zile la direcțiunea financiară, care va transpune reclamațiunile sosite comitetului administrativ municipal.

După trecerea acestor 8 zile, cel mult însă până-n 31 Iulie se va înmăna celor îndatorați cu aceasta dare provocarea de plată. Darea de pușcă trebuie plătită în restimp de 15 zile pe lângă urmările execuției, dar' fără camete de întârziere. Indată-ce s'a plătit, primăria dă certificatul de pușcă.

(Va urma).

O carte bună.

În »Biblioteca populară« a »Asociațiunii« a apărut o carte nouă — nr. 3. — sub numele »Despre Cărțile funduare și intabulări, de Dr. Valer Moldovan.« Conținutul cărții e următorul: 1 Despre însemnătatea și folosul cărților funduare 2. Descrierea cărților funduare. 3. Despre intabulări și rugările de intabulare. 4. Despre cărțile funduare cele noue și despre intabularea în fața comisiei. 5. Unele procese, cari sunt în legătură cu cărțile funduare. — Pag. 101, prețul 30 bani.

Și numai din înșirarea aceasta seacă a cuprinsului ne putem face o idee, deși palidă, despre însemnătatea deosebită a acestei cărți, scrisă *anume* pentru popor și cei-ce trăiesc în nemijlocită atingere cu el. Ca să se vadă și mai bine felul, cum e lucrată cartea aceasta, reproducem în cele următoare capitolul al 4-lea.

4. Despre cărțile funduare cele noue și despre intabularea în fața comisiilor.

Cărțile funduare, despre cari a fost vorba în cele de până acum și cari sunt încă azi în putere, cu tot folosul ce ni-l aduc, își au și ele părțile lor slabe. Așa e mintea omenească, abia a făcut un lueru și deja își și bate capul cum să găsească altul mai bun și mai folositor decât cel vechiu.

Așa și cu cărțile funduare cele de acum. Abia am ajuns să le vedem gata și la vre-o doi trei ani legiutorii țării au început să vadă că, zeu, acelea ar pute fi și mai bune.

De aceea încă prin anul 1886 s'a adus o lege, în care au hotărît, ca să se apuce a face cărțile funduare din nou după o nouă și mai bună regulă. Până vor fi acestea gata, țeara să se folosească de cărțile cele vechi.

Așadară după legea din 1886 s'au și apucat să facă cărțile funduare cele noue. Numai cât lucrul merge cam greu, pentru-că și azi după 15 ani, ele abia sunt gata în a zecea parte a țării.

Până vom ajunge să avem în toată țara cărțile funduare cele noue, vor trece încă mulți ani.

Cărțile funduare cele noue se vor deosebi în multe privințe de cele vechi. Vom afla în ele multe îmbunătățiri al căror scop va fi, ca să facă cărțile funduare și mai folositoare și mai ușor de înțeles. Se vor nisui, ca cărțile funduare, întru cât se poate, să țină pas cu schimbările, ce se fac între stăpânii moșiiilor. D-voastră știți, că zi de zi se fac pe sate vânzări și schimbări de locuri, fără ca aceste să fie arătate și în cartea funduară, pentru-că oamenii din cruțare de bani ori din lene nu au mai așternut rugare de intabulare.

Lucrul acesta însă nu e bun. Cartea funduară numai atunci e cu adevărat folositoare, dacă ne arată lucrurile așa cum stau ele într'adevăr. Așadar, cartea funduară trebuie să țină pas cu schimbările ce se fac în vieța de toate zilele.

Și fiindcă oamenii nu sunt destul de luminați, ca să înțeleagă, cum că e spre binele fiecăruia, ca ori-ce cumpă-

Țiganii și popa lor.

(Urmare).

— Dumnezeu să te alduiască, d-le potracăr, că bun sfat ne dai. Lasă pe Hampu, și de n'oiu face cum ai zis, să nu mai fiu eu voivoda din Puradea. Să-l ved eu pe popa Avrinte, de cine și-o mai bate el joc.

Zicând acestea, Hampu, voivoda, iasă grăbit din cancelaria avocatului, ear' avocatul, frecându-și mâinile cu mulțumire, zice privind după Țigan: să vedem ce s'o alege și din scoasta.

Câteva minute dela cele povestite Hampu voivoda trece ca fulgerul cu calul seu pe drumul către Puradea.

În această zi, seara, toată obștia țigănească la porunca lui Hampu voivoda s'a strîns înaintea bisericii, să facă sfat.

Mare ciorobor, multă gălăgie și injurătură s'a făcut în acea seară în Pu-

radea. Ear' din sfat a eșit, că toată obștea a mers strună la casa părintelui Avrinte, și într'un glas a cerut să-și ia catrafusele, și să se care, că de nu, nu-i bine!

Zadarnice au fost toate încercările părintelui Avrinte să mulcomească pe Țiganii învrăjbiți, că Hampu voivoda ținea una și bună: »iați catrafusele, părinte, și te cară, că de nu, te tăiem d'a potoru și te scoatem în deal: ear' obștea striga din toată puterea duhului »te tăiem d'a potoru, și te scoatem în deal, așa să știi!«

În sfârșit părintele Avrinte, căruia îi ajunsese apă la gură, le spune hotărîrea sa:

»Pe mine vlădica m'a trimis aici și numai vlădica mă poate scoate. Eu peste voia vlădicăi nu es de aici ori-ce ați face voi. Dacă aveți curagiu veniți și mă omoriți, că cel puțin atâ voiu avè din vieța: moarte muceni-cească pentru o lae țigănească.«

Zicând aceste, părintele Avrinte a intrat în casă și a închis ușa, lăsându-și turma afară.

— »Să mergem dară la vlădica!« strigară într'un glas căpeteniile Țiganilor, și eară s'a făcut ciorobor până de cătră ziuă Din cioroborul al doilea s'au ales să meargă la vlădica: voivoda Hampu, vătășelul Cacolea Zlatea, pargarii Pîrvu Mărunțelu și Ripa Boboc, cu tisfëtui Dodu Rupt-din-soare.

III.

Era o zi de vară, cam pe la 11 ceasuri — vedeți cum știu să vă spun de precis și exact — și noi băieții tocmai eșiam dela școală. Din depărtare, pe șoseaua cea plină de praf ni-se arăta o ceată de călăreți. Era ceva neobicinuit la Episcopie. Și fiindcă ceata venea repede spre noi, noi ne-am postat militărește și am așteptat sosirea lor. Erau cinci călăreți, unul înainte urmat de ceilalți patru, câte doi alătura. Toată

rare ar face, să intabuleze negreșit locul cumpărat pe numele său, de aceea cartea funduară numai cu greu poate ține pas cu schimbările ce se fac zi de zi.

Ca cartea funduară să direagă din când în când aceea cu ce a rămas îndărăt, adecă din când în când să se premească, legea a hotărât, că de câte ori va merge într'un sat comisia, care e chemată să facă cărțile funduare cele nouă, oamenii, cari au cumpărat ori au moștenit vre-un pământ, dar' sau nu 'l-au putut intabula pe numele lor sau le-a fost milă de bani, ca să-i dea pe rugare, să poată face intabularea înaintea comisiei aceleia. Comisia e datoare să ia protocol cu cei ce cer intabulare și dacă află dreaptă cererea lor, atunci locurile vor fi intabulate pe numele lor sau, mai bine zis, în protocoalele cele nouă îi vor însemna pe ei ca proprietarii locului.

Însă, pe cum v'am spus mai sus, facerea cărților funduare merge foarte încet. În fiecare an comisia abia poate eși în câteva comune, ca să facă protocoalele cele nouă. Ce e drept, în comunele acestea cartea funduară se primește cum se cade și toate schimbările ce s'au făcut fără a se intabula, se iau la protocol din partea comisiei și astfel cartea funduară din comuna aceea ear' arată lucrurile așa cum sunt. Dar' mulțimea cea mare de comune, unde încă nu se fac cărțile cele nouă, rămâne cu cărțile funduare incurcate.

Știind lucrurile aceste, legiuitorii țării au adus în anul 1892 o lege nouă, în care au zis, că nu numai în cărțile funduare cele nouă, ci și în cele vechi să se poată face intabularea înaintea comisiei, care din vre-o pricină sau alta ese în cutare comună. Cu aceasta s'a câștigat atâta, că și în satele, unde încă nu au ajuns să facă cărțile cele nouă, să se poată premeni cartea funduară prin intabulările mai ușoare și mai ieftine înaintea comisiilor. Totodată legea aceasta spune apriat, cari sunt comisiile îndreptățite să facă intabulări.

Acestea sunt următoarele: 1. comisia, care ese într'o comună îndată după comasație, ca să transformeze și cărțile funduare după noua împărțire a

infățșarea lor era sərbătorească. În cămeși albe, cu straițe de piele și cu cisme lungi, cu pălării late, priveau la noi cu mândrie pronunțată, ca și cum ar fi vrut să ne zică: vedeți mei ce oameni alegeți suntem noi, nu ca voi. Privind așa provocător la noi cei smeriți ei dau pintenii cailor, ca oameni grăbiți ce erau, și se îndreaptă țintă la Episcopie.

Ajunși aici, nici una, nici alta, fără ca la ei acasă descălecă, își leagă caii de poartă și punând pe unul din noi, băeții gură-cască, să le păzească caii, cer cu stăruință să între la Preasfinția Sa și să-i vorbească.

Preasfinția Sa toamai ținea sfat cu sfetnicii sei, și nu era chip d'a pute vorbi călătorii cu el; nime nu voia să-l lase să între. Dar' călătorii noștri nu-și perd cumpătul: aflând în ce sală e Preasfinția Sa, ei intră fără multe ceremonii, și postându-se în șir lângă ușă,

moșilor. 2. Comisia pe care o cere o comună dela ministrul de justiție anume cu scopul, ca să aducă în ordine cărțile funduare. 3. Comisia pe care ori-ce om o poate scoate pe banii proprii, anume, ca să intabuleze un loc pe numele lui.

Să luăm pe rînd toate comisiile acestea și să vedem când și cum are să ese fiecare din ele și cum se face intabularea în fața lor?

Mai fiecare Român știe, ce este comasarea. Durere, cei mai mulți o știu din pățanie cu pagubă, întru cât câte-o comasare nedreaptă 'i-a fript amar pe bieții Români.

Scopul comasației este, ca fiecare proprietar din comună, care are mai multe locuri împrăștiate în întreg hotarul, să-și capete toată moșia la un loc, într'o tablă.

Spre scopul acesta un inginer măsură hotarul întreg și face o nouă împărțire a moșilor. În urma acestora tribunalul aduce o judecată, că fiecare om are să-și ia în folosință moșia cea nouă, pe care 'i-a dat-o inginerul, ear' peste împărțirile cele vechi se trage brazdă.

Când s'a sfîrșit comasația într'o comună, urmează de sine, că și cărțile funduare făcute încă înainte de comasare trebuiesc schimbate și făcute așa, ca să se potrivească cu starea de după comasație.

Locurile, cari au fost înainte de comasare, încetează de a mai fi, dimpreună cu numerii lor. Peste ele inginerul a tras brazdă de-a lungul și de-a latul. În locul lor a tăiat alte pămînturi, cari au primit numeri noi.

(Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

„Îndrumarea pentru corespondenții economici”

Sub titlul de mai sus a apărut în editura ministrului de agricultură din Budapesta în anul al zecelea o carte, octav mic, care se estinde pe aproape 37 coale de tipar și care pe lângă în-

cel care venise înainte, singur, făcând un compliment zice: »Să alduiască D-zeu pe Preasfințitul!» ear' soții lui întregesc salutarea: »și pe tot cuprinsul d-sale».

Cu puțință este că fețele cele îndrăznețe și hotărîte ale oaspeților nechiemați să fi îndemnat pe Preasfinția să se scoale înaintea lor, căci altfel nu înțeleg pentru ce atâta cinste.

Destul că Preasfinția Sa Episcopul s'a sculat din fruntea mesei și cu bunățate 'i-a întrebat:

— Ce poftiți, dragii mei?

— Suntem dela Puradea, Preasfințitul, începî solia Hampu voivoda, și am venit să te rugăm să ne iai pe popa Avrinte, și să ne dai altul, că de nu, nu-i bine.

— Așa, Preasfințitul, strigă tovarășii lui Hampu în un glas, să-l iai pe popa Avrinte, că de nu, nu-i bine nici de el și nici de noi!

drumările de lipsă pentru corespondenții economici, mai cuprinde unele și pentru publicul cel mare economic, pe cari le credem de interes obștesc și pentru cetitorii acestei foi. De aceea le comunicăm în traducere și într'un scurt extras în următoarele:

— Partea cea mai mare a locuitorilor din Ungaria se ocupă cu economia câmpului. Este deci tare de lipsă și însemnat, ca fiecare econom să-și însușească cunoștințele acelea, cari se referesc la modul de cultură și la produsele mai însemnate, cari se cultivă pe pământul țării.

I. Partea teritorului din țeară, ce stă sub cultură, după statistica din anul 1895, face 48,834.673 jugere catastrale. Numărul acesta se refereste numai la Ungaria proprie și în acela nu sunt socotite drumurile, ulițele, locurile publice oimiteriile ș. a.

Teritoriul acesta după ramurile de cultură, ce se cuprind pe el se împarte în următoarele părți:

a) loc arător	20,904.568 jug. cat. sau	42.81%
b) grădini	652,870 » » »	1.34%
c) fênațe	4,977.636 » » »	10.19%
d) vii	488.799 » » »	0.99%
e) pășune	6,361,265 » » »	13.03%
f) pădure	12,989.990 » » »	26.60%
h) loc nerod.	2,319.061 » » »	4.75%
Laolaltă	48,834.673 » » »	100.00%

Dintre toate ramurile acestea de cultură, luate din punct de vedere strîns economic, locul cel mai însemnat îl ocupă pământul arător.

Din cele 20,904.568 jug. cat., au fost în anul 1895, 2,776.342 jug. cat. teritor lăsat ogor și numai restul de 18,128.226 a fost cultivat cu deosebite plante.

Din teritoriul sămînat a cuprins:

1 grăul	5,566.769 jug. cat. sau	30.74%
2 sîc. și corcit.	2,011.760 » » »	10.09%
3 orzul	1,790.638 » » »	9.87%
4 ovîsul	1,700.016 » » »	9.38%
5 encuruzul	3,769.566 » » »	20.78%
6 cartofii	808.525 » » »	4.46%
7 plante de nut.	1,542.898 » » »	8.51%
8 alte plante	937.054 » » »	5.17%
Laolaltă	18,128.226 » » »	100.00%

După datele acestea statistice deci, între produsele economice de câmp,

Multă trudă 'l-a costat pe Preasfinția Sa până a aflat dela Puradei pricina pentru care ei veniseră atîtu amar de loc, că Țigani, încurcînd solia lui Hampu, nu dau două a spune hotărîrea obștiei: să-l ia pe popa Avrinte, că de nu, nu-i bine nici de el, nici de Puradei.

S'a muncit el Preasfinția Sa, cu ajutorul sfintei scripturi și al sfinților părinți să încredințeze pe Puradei, că ei sînt în rătăcire, că preotul lor este nevinovat. Dar' din ce stăruia Preasfinția Sa, din ce Puradei se îndărăt-niceau și ei și aducîndu-și aminte de zisa domnului avocat Mărcuș, se încredințau că vlădica ține cu popa. Ei țineau una și țineau morțiș la ea; că popa Avrinte și-a bătut joc de ei și de voivoda cel mort, că lor nu le mai trebuie, să le dea altul.

(Va urma).

locul cel mai mult îl cuprinde grâul, după el urmează cucuruzul, apoi săcara și corcitură (grâu amestecat cu săcără).

Suprafața teritoriului sămănat cu produse singuratice se schimbă din an în an. De aceea datele de mai sus nu trebuie privite ca deplin statornice. Schimbarea aceasta însă nu se întâmplă într-o măsură așa de mare, ca datele de mai sus să nu se poată întrebuința. Astfel ca rezultatele secerișului să se poată socoti cât mai punctuos, din trei în trei ani se adună nouă date statistice.

Pe baza acestora s'a constatat, că teritoriul de 20,904.568 jug. cat. din anul 1895, s'a urcat în anul 1900 la 21,093.728 jug. cat., ear' cel sămănat dela 18,128.226 jug. cat. s'a urcat la 18,801.725 jug. cat. Creșterea aceasta a cauzat-o cu deosebire grâul, cucuruzul și plantele de nutreț. A scăzut în mod însemnat teritoriul de ogor, care din 2,776,342 jug. cat. a rămas numai 2,292.003 jug. cat.

Teritoriul de 18,801.725 jug. cat. cultivat în anul 1900 se împarte după singuraticele produse în modul următor:

grâu	5,877.378	jug. cat.
săcără și corcitură	2,004.450	> >
orz	1,790.940	> >
ovės	1,738.227	> >
cucuruz	3,889.511	> >
cartofi	892.818	> >
plante de nutreț	1,644.840	> >
alte plante	963.561	> >

La olaltă 18,801.725 jug. cat.

II. Lucrarea pământului. Pătura de-asupra pământului sau pătura roditoare, cum se mai numește, și lăsată numai la voia întâmplărilor atmosferice e în stare să producă anumite plante sălbatică, după-cum o arată aceasta plantele crescute de sine pe locurile nesupuse culturii. Dar' puterea de rodire a unor sămănături poate crește numai atunci, dacă pătura roditoare a pământului se lucră regulat și dacă aceea răsplătește cu prisosință economului pentru lucrul săvârșit.

În urma lucrului săvârșit pe un pământ, acesta devine mai ușor în stare de a primi și reține în sine umezeala de lipsă pentru plantele cultivate. Afară de aceasta în pământul bine lucrat și aerul și căldura de lipsă pot străbate mai cu înlesnire, prin cari devine mai roditor, ear' materiile putrezite și rămase de plante se putrezesc de asemenea mai ușor, astfel că rădăcinile tinerelor plante cultivate pe acela își pot suge mai ușor nutrețurile de lipsă. Pe lângă aceasta în pământul bine lucrat și fărînat, rădăcinile plantelor cultivate se pot estinde mai ușor, ca în cel îndesat, astfel că acelea se pot desvolta mai repede, se întăresc apoi mai curând și așa pot da și roade mai îmbelșugate.

Pe suprafețe (locuri) mai mici cum sunt de pildă grădinile sau astfel de locuri, cari altcum nu se pot cultiva, lucrarea pământului se săvârșește cu anumite unelte de mână, cum sunt: hărlețul, sapa și grebla.

La lucrarea pământului pe întinderi mai mari deschise se recere puterea de lucru a vitelor sau a aburului.

Succesul produselor cultivate pe un pământ atîrnă totdeauna dela modul de cultură al aceluia. Cu cât se

fac arături mai multe și mai bune, cu atât sînt și roadele aceluia mai multe și mai bune.

Insemnătatea arăturilor dese săvârșite pe unul și același pământ, o arată destul de bine proverbul bine cunoscut: »o arătură, o pâne, două arături, două pâni, trei arături, trei pâni«, ear' bunătatea (calitatea) arăturii, o arată proverbul: »o arătură e ca o jumătate de gunoitură«.

Dar' o bună arătură se poate săvârși numai cu un plug bun. De aceea se zice și cu drept cuvînt: »arată-mi plugul și-ți voi spune, ce econom ești«. Cel mai bun plug este acela, care se poate așeza și se poate ara cu el, după cum o recere aceasta natura locului de arat. Astfel pe locurile mai piezișe se pot folosi cu succes numai plugurile de fier schimbătoare, pe când la șes se pot folosi și plugurile mai grele de fier într-o ureche, cu cari se poate ara ceva mai afund și cari umblă tot într'o brazdă. Acestea au de regulă și fier lung, ear' rotilele nu sînt asemenea de mari, ci aceea care umblă pe brazda arată e mai înaltă, ca aceea care umblă pe deasupra brezdei. (Va urma).

Esposiția de pe domeniul Cocioac.

În 4 l. c. s'a ținut pe domeniul coroanei dela Cocioac al doilea concurs de vite.

În vederea aceluia concurs s'au dus la Cocioac din București domnii: I. Kalinderu, St. N. Cezianu, V. M. Kogălniceanu.

În gara Periș au fost întâmpinați de elevii și elevele din școala locală, cari au cântat în cor imnul »Trăească Regele«.

Dela gară domnii Kalinderu, Cezianu și Kogălniceanu, însoțiți de funcționarii de pe domenii, au mers la stupăria model, unde au gustat din produsele acelei instalațiuni. S'a gustat miere, șampanie, vin și pelin de miere.

Au mai fost vizitate instalațiile electrice de pe domeniul Peleş.

S'a vizitat apoi tîrgul de vite care era la 500 m. depărtare de gară.

Acel tîrg era împărțit pe categoriile de animale ce cuprindea. Erau într'o parte junci și junce; într'alta vaci cu viței; într'alta boii de muncă și într'altă parte caii.

Toate vitele erau de ale țeranilor.

S'a observat un mare progres pe care l-au realizat țeranii în timp de un an, în creșterea vitelor. Acest progres se datorește încurajerilor bănești pe cari le face administrația domeniilor coroanei.

Nu mai astfel de încurajeri, după cum se vede, au succes și ministrul domeniilor ar trebui să nu întârzie în a imita exemplul dat de domeniile coroanei.

La țeranii cari au spus ieri vite în tîrgul dela Cocioac s'au distribuit premii bănești, în suma de 800 lei.

Înainte de distribuirea premiilor d-nul I. Kalinderu a ținut următorul discurs:

Domnilor,

Iubiți și harnici locuitori!

Am venit să deschid acest concurs de vite, care e al doilea ce se ține pe acest domeniu.

Înainte însă de a începe împărțirea premiilor, la cei cari au adus vitele cele mai frumoase și mai bine îngrijite, țin a vă spune câteva cuvinte despre însemnătatea, ce au animalele domestice în viața omului și mai cu seamă a agriculturii.

Încă din timpurile cele mai vechi animalele domestice au fost tovarășe nedespărțite ale omului. Ele erau ținute atât pentru munca lor întrebuințată la transporturi, la lucrarea pământului și altele, cât și pentru carnea și pielea lor, care se întrebuințau, cea dintâiu ca hrană, ear' cea a doua ca îmbrăcăminte.

Cu vremea trebuința vitelor a devenit tot mai mare, mai ales pentru plugărie, încât aceasta nici nu se poate face fără ele, ori-câte unelte și mașini am avea.

Prin vite nu se înțeleg numai boli, căci în apus, și pe alocurea și la noi plugăria cea bună, adâncă se face cu caii.

Chiar dacă s'ar presupune că munca animalelor ar putea fi vre-odată înlocuită cu puterea aburilor și a electricității, vitele tot vor fi necesare, pentru-că ele mănâncă iarba, nutrețurile și parte din produsele agriculturii și ne dau în schimb carnea și laptele, fără cari omul nu poate trăi așa ușor, dacă nu de loc.

În plugăria din părțile unde pământul e puțin, se ține seamă, pe lângă munca ce produc vitele, și de îngrășăminte adevăată bălegarul lor trebuincios pentru sporirea rodniciei câmpurilor.

Astfel fiind, țeranii, mai ales cari se îndeletnicesc cu lucrarea pământului și nu prea au alte câștiguri, trebuie să și pună toată silința la îngrijirea vitelor cari sînt ajutoarele lor prețioase la munca câmpului și cari le dau o bună parte a hranei lor. Nu trebuie să treacă nici-odată cu vederea, că vita e ca și omul: când muncește mai cu socoteală, mai la timp și mănâncă mai cu mare poftă, atunci îi merge mai bine, și că plugarul vrednic după vite se cunoaște. Cine are vite mai multe și mai bine ținute, acela e mai cu stare și cu mai multă chibzuință în treburile sale.

Vite bine ținute sînt acelea, cari nu sînt prea muncite, sînt bine hrănite și bine adăpostite.

Economiile, ce cred că fac cei cari nu dau destulă hrană vitelor și nu le țin în adăposturi cum se cade, precum și câștigul ce socotesc că-l au cei cari le muncesc peste măsură, sînt numai închipuite, pentru-că de unde iai și nu mai pui, se sfirșește, și paguba dela urmă e mai mare ca venitul dintâiu. Cei cari fac așa, nu chibzuesc și nu țin socoteală, că vita îi aduce cu atât mai mare venit cu cât e mai bine îngrijită, pentru-că trăește mai mult, muncește mai îndelungat, mai temeinic și nu-l lasă în mijlocul drumului sau cu lucrul neisprăvit, toomai când le arde inai tare.

Calul sau boul, pus prea de vreme la muncă se trece mai curând, ear' cât e în viață n'are puterea ce trebuie să aibă, pentru-că nu s'a dezvoltat, nu s'a întărit în de ajuns. De asemenea vaca sau oaia, dacă e dată prea de curând la taur ori la berbec, fată fără vreme sau [naște vișel' ori miel' chiroit. Tot așa și când e vorba de hrană, de țeselat, de adăpost sau de căutat în cas de boală. Vitele sătule, țeselate, bine odihnite și îngrijite în cas de boală, sânt frumoase și muncesc vesele și cu toată puterea lor.

Precum și omul nu poate fi sănătos dacă nu se spală și nu poate lucra nemâncat sau neodihnit omenește, tot așa nici vita.

Ba aceasta tot mai muncește până la cea din urmă scântee de putere, pentru-că n'are graiu să-și spue păsul, nu se poate împotrivi, ear' stăpânul o bate fără milă.

Luați dar' aminte, iubiți locuitori, cele-ce v'am spus până acum și căutați a da vitelor voastre o mai bună îngrijire. Voi cei de pe domeniile coroanei, cărora nu le lipsesc, cred, nici ajutorul nici pilda bună, trebuie să fiți printre cei dintâi, să dați exemplu și celor de prin prejur.

Am început a face asemenea concursuri pe toate domeniile, pentru a premia pe cei cari au vite mai frumoase și mai bine căutate, și nădăjduesc, că progresul ce voiu constata la anul va fi mai mare.

Până atunci vă mai atrag băgarea de seamă, că munca ce veți pune în îngrijirea vitelor e în folosul vitelor și al pământului, din care trăiți.

Munciți cu voieșie, căci trândăvia obosește mai mult decât munca. Munca înaltă, face pe om puternic, liber de ajutorul celor la cari aleargă în casuri de nevoie pricinuită de sedere, pe când lena înjosește, duce la robie, la pierdere. Munca alină necazurile și împlinește trebuința firească ori-cărei vietăți de a se mișca.

Obiceiul de a munci e vechiu, e o datorie plăcută ce ne-a pus-o dela început bunul Dumnezeu când a zis strămoșului nostru Adam: »În sudoarea feții tale îți vei câștiga pâinea de toate zilele«.

Acestea am avut a vă spune azi, domnilor și iubiți locuitori, și urându-vă și în acest an muncă spornică și rod mult, să strigăm cu toții:

Trăească M. S. Regele, trăiască M. S. Regina, trăiască Altețele Lor Regale cu augusta Familie«.

Asemenea expoziții au avut loc și pe domeniile Sadova și Dobrovăț.

SFATURI.

La gunoirea pomilor, care se face primăvara și vara, folosim mai bine gunoiu fluid. În scopul acesta facem sub pom găuri cu ferul sau gropi până la o adâncime de 80 centimetri. Cât de adânc se săpăm, gropile, atârnă dela afunzimea, până la care ajung rădăcinile. Pe lângă trunchiu nu gunoim, căci acolo nu sânt rădăcini sugătoare.

Colica la cai se vindecă cu miere și unt. Topim adică o cățăime suficientă de miere și o bucățică de unt într'un vas de tinichea deasupra focului, până când s'au amestecat amândouă bine. După-ce s'au răcit facem un glob cam cât un ou de găină, îl ungem cu uleiul mai fin și-l virim cât mai adânc în mațul calului.

Contra păduchilor de părete și mobile se recomandă următorul mijloc: Mobilele (și stâlpii dela uși, ferestri etc.) le spălăm cu o leșie tare, fierbinte de săpun, topim apoi cleiu în oțet și ungem cu acesta, grijind să fie cât mai fierbinte, toate crepăturile.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Gândacii de mătase. După știrile sosite din Austria și Bulgaria, campania anului curent în producția gândacilor de mătase este compromisă din cauza unei boli de care au fost loviți duzii, cari aproape au pierit.

Recolta viilor în Franca se prezintă în anul acesta mai rău ca mediocră, de oare-ce înghețul și grindina au nimicuit-o.

Sămănăturile în Dobrogea. După rapoartele sosite dela prefecturile Tulcea și Constanța, rezultă că starea sămănăturilor în Dobrogea e escelentă.

Rapița a pierdut doar' 10 la sută din valoarea ei.

Societatea căilor ferate de pe valea Someșului și-a ținut adunarea generală în ziua de 24 Maiu sub președinția baronului D. Bánffy. Suma totală a încasărilor a fost anul trecut de 1 654.430.12 cor. ear' cheltuieli 922.169.72. Prisoșul se prezintă așa-dar' în suma de 732.360.40 coroane.

Donațiunile bisericesti. Consistorul archidieceșan din Sibiu aduce la cunoștință, că judecătoria administrativă supremă din Budapesta a adus la 20 Septemvrie 1901 o hotărâre principiară, conform căreia donațiunile făcute pe seama bisericelor pentru scopuri religioase, sânt scutite de competența erarială, decretând că dispozițiile din articolul de lege XXIII din 1868 §. 21 asupra donațiunilor făcute pentru scopurile instrucțiunii, se estind și asupra dăruirilor făcute pentru zidiri de biserici și ajustarea internă a acestora cu icoane.

Convenția de pescărit între România și Ungaria a fost semnată. Dr. Antipa, insp. gen. al pescăriilor din România, se va duce la Viena, spre a lua măsurile convenite pentru organizarea secțiunii românești la expoziția de pescărie ce se va deschide în acel oraș.

»Economia« este numele noului institut financiar pe acțiuni, proiectat a se înființa în opidul Cohalm (comitatul Târnavei-mari).

Târgul de vite la Orăștie, care a premers târgului de țară (Duminecă și Luni), a fost destul de bun. Mai ales s'au căutat și s'au plătit bine vitele Șvaiț carnoase. Boi mari grași s'au plătit cu 700—800 cor. părechea.

— Târgul de țară a fost foarte slab cercetat, abia cu ceva mai bun ca un târg de săptemână. S'a simțit că e timpul lucrului de câmp și oamenilor le trebuiesc banii pentru lucru, nu pentru târg.

Minele de aramă din România. Concesiunile de căutarea minereurilor de aramă din Dobrogea, cari au fost vizitate de inginerul Kitchener, dau bune speranțe. Este vorba ca la Londra să se formeze o companie pentru exploatarea lor.

FELURIMI.

Orașul, care nu doarme nici o dată. Nici un oraș din lume nu se poate asemui cu Butte în statul american de nord Montana.

E un oraș minier cu 45 000 locuitori — un oraș care nu doarme nici odată. Prăvăliile, localurile de petreceri și chiar câteva birouri oficiale sânt deschise ziua și noaptea: la fiecare oră a nopții sau a zilei te poți rade, poți vedea o bucată de teatru s'au să faci cumpărări de tot felul. Singurul loc de unde-și scoate existența poporul sânt minele împărțite în trei despărțituri, cari lucrează fiecare câte opt ore. După acest sistem e organizată întreaga viață; toată noaptea prăvăliile strălucesc în razele luminei electrice, oameni bine îmbrăcați se plimbă, numai nu se știe exact dacă toamai s'au sculat sau merg de abia să se culce.

Nu trebuie să se creadă că în Butte e sărăcie. Minerii câștigă multe parale, căci lucrează foarte mult.

Casa de lemn svediane transportabile. De un timp încoace în Germania se dă mare atențiune felului de zidire a caselor svediane de lemn. Impăratul Wilhelm, care e aderentul tuturor nouțăților practice, și-a comandat pentru familie câteva case de lemn preparate în Suedia. De atunci și aristocrația germană are în grădina sa case de acestea. De altfel casele acestea sânt construite cu mare istețime. Se pot desface și ear' împreuna. Din punct de vedere sanitar sânt mult mai bune decât casele umede dela țară. Aranjamentul intern e frumușel, adesea artistic. Industriașilor din Suedia și Norvegia le aduce mare venit pregătirea caselor de lemn.

CRONICĂ.

Vicar în Năsăud a fost ales dl protopop al Șiențului, *Chiril Deac*. Instalarea e proiectată pe Duminecă (8 l. c.) S'a ales un comitet de aranjare a festivităților. Se fac mari pregătiri. Reuniunea de cânt. va da cu această ocaziune un concert.

Dar generos. Dl Luigi Cazzavilan, directorul „Universului” din București, a contribuit cu 30 000 lei pentru construirea unui asil al invalizilor militari în București.

Sărbarea societăților ardeleni. Din București ni se scrie, că societățile unite ardelenesti „Frăția”, „Unirea”, „Dacia-Traiană”, „Frații Români”, „Dealul Cumetriei”, „Merchoșana” și „Negru Vodă”, vor organiza Duminecă 2 Iunie (prima zi de Rosalii) o frumoasă sărbare populară împreună cu dans, în saloanele și grădina teatrului eforiei, sub înaltul patronaj al marelui naționalist dl *Sava Somănescu*, cunoscutul filantrop.

Scopul acestei sărbări este: strângerea unui fond, din care să se ajute studenții universitari, zeloși și eminenți, în continuarea și completarea studiilor lor.

Constituirea unui harnic comitet aranjator, în frunte cu bine reputatul *Ignatie Mircea*, licențiat în drept și unul dintre cei trei frați vestiți proprietari ai palatului „Carul cu bere”, și care cu ocaziunea sărbării de 10 Maiu, a fost avansat la gradul de locotenent în rezervă, ne dă speranța splendidei reușite materiale și morale a acestei nobile și românești inițiative, menită să încurajeze multe talente și să aline multe suferințe.

Sărbarea promite a fi coroana tuturor sărbărilor de până aci de felul aceste. După-cum se aude vor asista la ea și membrii Ligei culturale, cari sunt convocați în congres pentru această zi. E o ocaziune mai mult pentru convingerea lumii de aici asupra conștiinței naționale.

Necrolog Subscriții cu inima frântă de durere, în numele nostru și al celorlalți consăngeni, anunțăm încetarea din viață, a neuitatului și mult iubitului nostru frate și unchiu *George Vințan*, care și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului la 8 Iunie n. a. c. în etate de 67 ani. În mormântarea a avut loc după ritul bisericeii gr.-or. române în 10 Iunie n. a. c. după amiază la 3 ore în cimiterul din Orăștie. Maria Filip, ca soră; Maria Vințan, ca nepoată; Ioan Muntean, ca nepot.

Noua catedrală din Sibiu. La 29 Iunie se va ținea în actuala biserică metropolitană din Sibiu cel din urmă serviciu divin. Apoi numai decât se va începe demolarea. Afară de biserică se vor demola încă șese case din strada Măcelarilor și str. Bruckenthal, în locul cărora se va forma un parc, în mijlocul cărui se va ridica noua catedrală. Biserica, care a fost concepută în stil bizantin de către arhitectii din Budapesta *Iosif Kommer* și *Virgiliu Nagy*, va avea în front (Str. Măcelarilor) 2 turnuri de câte 437 m. Cupola din mijloc va avea o înălțime internă de 25 m. și externă până la crucea dublă de 345 metri. Lungimea bisericeii va fi de 527 m., lărgimea de 25.4 m., spațiul 973 m., păt. Interiorul va fi împrejmuț de 5 galerii și va avea o înălțime de 13.5 m. Frontul dinainte va fi împodobit de 8 ferestri în mosaic de sticlă, boltiturile vor fi făcute de cement-Robitz. Biserica va fi încălzită cu aer. Tot materialul, afară de ceramica artistică, se va procura din Sibiu. Vor trebui 1,500.000 cărămizi ordinare și 300 000

artistice, 98.700 ohlgr. fer. Zidirea va fi condusă de arhitectul *F. Szalay* din Sibiu sub controlul arhitectului comunal *I. Schuschnig*. Din partea consistorului metropolitan a delegat în comisiune pe d-nii *Partenie Cosma*, *Pantaleon Lucuța* și *Nic. Ivan Cheltuelile* zidiri sunt fixate în suma de 369.080 cor., 14 bani. În această sumă nu sunt cuprinse cheltuelile pentru împodobirea internă și prețul locului, unde se va zidi catedrala.

Copil de 10 ani salvator al vieții. Băiatul *Iosif Fazekas*, școlar în clasa primă a școlii civile din Orșova, a salvat acum câteva zile viața unui copil de 5 ani. Copilul se juca pe malul Dunării. Deodată și-a pierdut echilibrul și a căzut în Dunăre cu capul în jos. Copilul ar fi fost pierdut, dacă băiatul *Iosif Fazekas* nu ar fi observat pericolul, în care se află nefericitul copil. Deși nu știa bine înota, se aruncă fără șovăire în apă, și cu încordarea tuturor forțelor sale trase copilul la șerm. Poporul adunat în număr mare, primi pe micul salvator cu aplauze. Corpul profesorului dela școala civilă a decis, ca la încheierea anului școlar să răsplătească nobila faptă a băiatului salvator prin un premiu.

„Foaia școlastică” nr. 11, are următorul cuprins: *Chestiuni școlare II. — Ana Florea: Ioan Frideric Herbart*, schițare de prelegeri pedagogice. — *P. Ungurean: Multipl. nrului 2 în c. nrilor 10—20. — E. Delatotoiu: Ideala învățătorului român. — Nic. Pop: Peronospora. — Corespondență — Mih. I. Găzdac: Ioana școlii bune. — Bibliografie. — Diverse.*

Lovit de trăsnet. În comuna Cuvești în urma multelor ploi și furtuni cari păreau a nu mai înceta, Vineri în 10/23 Maiu deși până la amiază a fost timp senin și frumos, cam pe la 2 ore d. m. s'au ivit cu o iuțeață neașteptată nouri grei cu ploaie mare și grindină. În scurt timp tinărul econom și fost corist *George (Giurea) Iovița* tocmai în momentul când — ajuns acasă dela lucrul câmpului — s'a pus cu familia la masă să mănânce ceva, fiind el la masă tocmai lângă perete, trăsnetul a venit direct în cleștea cășii și prin o găuriță ce nu era departe de colț, pe sub grinduța casei s'a descărcat direct în capul susnumitului, de aci mergând pe el în jos a scos o bucată rotundă din blidul ce era înaintea lui rămânând încolo blidul nespărțit și neatins; ear' neferocitul împreună cu soția, sora și nepoata sa au căzut fără conștiință la pământ. Urmarea a fost, că ceilalți și-au venit în ori, dar' nefericitul tinăr fiind lovit direct a rămas mort la pământ.

Gherasim, piticul călugăr dela mănăstirea Tismana (România), a încetat din viață. Tătuțul *Gherasim*, cum îl numeau frații în *Christos*, s'a născut la anul 1817 în comuna *Meriș*, județul *Mehedinți*, și a îmbrăcat haina monahală, la vârsta de 20 de ani, în această mănăstire. În tinerețe făcea comerț de pescărie în *T. Severin* și din cauza staturii prea mici, era obiectul glumelor rătăcioșilor, fapt care l'a făcut să intre în călugărie. Din fire foarte bisericos, asista regulat la toate slujbele de zi și de noapte la mănăstire; era un bun cunoscător al tuturor buruenilor, pe cari le întrebuița ca medicamente la diferite boale, și n'avea mai mult ca 114 centimetri. De notat e că tătuțul *Gherasim* n'a mâncat carne timp de 45 ani.

Orbit. Unui muncitor din *Reșița*, care lucra la o roată de locomobilă, i-au sărit niște așchii de oțel în ochi. Sărmanul om a orbit.

Urmările unei vânătoare. Locuitorii *V. Stanleu*, *I. Iliea* și *N. Tripon* din *Căsinț* s'au dus la vânat în pădurea *Lipovei*. Acolo s'au întâlnit cu silvicultorul *Brestyanzky*, care a pușcat asupra lor, rănind greu pe cei doi dinții. Judecătoria a introdus cercetare.

Omor. În *Foeni (Bănat)* s'au îmbătat doi țigani în cârcimă. Pe drum către casă s'au luat la ceartă și apoi la bătaie. Unul dintre ei a jurghiat pe soțul seu în braț și a fugit. La câteva ciasuri după aceea l-au aflat câțiva trecători mort. După cum s'au constatat, murise din cauza scurgerii sângelui.

Un oraș bogat, pare a fi *Basel (Basilia)* din *Șvițera*. La ultima fasonare pentru dare sau declarat 154 locuitori din el ca milionari, având laolaltă un capital de 330 milioane franci.

Coroane eterne. Doamna *Silvia Păcățianu n. Popp* și dl *Teodor Păcățianu* au contribuit întru eternizarea memoriei mamei respective soacrei sale mult regretată *Maria Popp* din *Bobohalma* la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români, întemeiat de Reuniunea sodalilor români din *Sibiuc* suma de câte 2 cor.

Bătrânețe adânci. Din *Salciava* de sus ni se scrie: În 6 l. c. a răposat aici văduva *Todora Turcu* în etate de 131 ani. Ea s'a bucurat până aproape de moarte de o deplină sănătate. Auzia și vedea bine.

Un an închisoare pentru o păpușă. *Baló István* din *Seghedin* e cu lipiciu la degete. El fură ori ce găsește, fără să se întrebe, că-i folosește la ceva de aceea nu e mirare, că s'a împărtășit adese-ori de răcoarea temniței. De unăzi trecea pe o stradă într-o fereastră deschisă vede o păpușă și, mânat de obiceiul lui, o fură. Polițistul nu era departe și-l duce la judecătoria. Aici a fost pedepsit cu un an închisoare deși păpușa nu costa mai mult ca 20 bani.

De-ale vremii. Din *Lugoj* se vestește, că după trei zile calde s'a deslănțuit asupra hotarului o furtună cu peatră, care a stricat mult viilor și holdeilor. Aceeași veste a sosit din *Săleușul-mare*, apoi din *Dicio-Sân-Mărtin*, unde au fost nimicite sămânăturile și viile de-alungul *Târnavei-mici*. Pagube mari a pricinuit grindina și-n *Remetea*, *Izvin*, *Răcaș*, *Lighet (Timiș)*, unde a căzut peatră de mărimea ouălor. În comuna din urmă oamenii surprinși pe câmp au trebuit să și acopere capul cu haine, ca să nu li-l spargă ghiața. Pe câmp a fost aflată și o bucată de ghiață în greutate de câteva chilograme.

Sinuoideri în armată. La regimentul de inf. nr. 37 din *Oradea-mare* s'au întâmplat în săptămâna trecută două sinuoideri: infanteristul *D. Lovița* s'a împușcat pentru-că, deși bolnav, sergentul l'a silit să sară de pe un ganț înalt de 8 metri, ear' inf. *Al. Nico* și-a pus capăt vieții tot prin împușcare, fiind condamnat la 4 zile carceră.

Esamenul de maturitate (verbal) în *Năsăud* s'a ținut în 1 și 2 l. c. sub inspecția dir. sup. *Kuncz Elek*. La esamenul de clasă au căzut 4, la esam. script. a căzut 1, s'au prezentat la verbal 21. Din acestia au fost declarați maturi cu eminență 4: *Nicolau Drăgan*, *Constantin Lupoia*, *Man Zaharie* și *Valeriu Seni*; cu bun 4, *Vasile Bărlă*, *Valentin Drăgan*, *Emiliu Murășan* și *Valeriu Pocol*; ear' maturi cu suficient 6. Ceialalți 7 au fost relegați la 3 luni din câte-un studiu.

Daruri pentru biserică. Pentru edificarea unei biserici nouă în parohia gr.-or. română din Porumbacul-superior răsăritean, protopresbiteratul Avrig, s'a întreprins o colecție benevolă, cu încuviințarea organelor mai înalte bisericesti și politice, în țeara întreagă în termen de 3 luni. Colecția aceasta a dat un rezultat destul de mulțumitor. Subscrierile prin aceasta în numele întregului meu popor drept credincios aduc mulțumită publică tuturor aceluia, cari au binevoit a contribui cu ajutorul lor la zidirea dumnezeescului lăcaș. Sume mai mari au contribuit următorii:

Excellența Sa Înaltpreasfințitul domn arhiepiscop și metropolit Ioan Mețianu 20 coroane, biserică gr.-or. română din Răginari 20 cor., »Albina« din Sibiu 20 cor., »Porumbăceana« din Porumbacul-inferior 50 cor., »Cordiana« din Fofeldea 20 cor., »Racoșana« din Șeica-mare 20 cor., »Lipovana« din Lipova 10 cor., »Oravițana« din Oravița 5 cor., d-nii: I. Căndea, protopop gr.-or. din Avrig 5 cor.; S. Pușcaș, învățător pensionat din Glimbosca 40 cor.; N. Solomon, paroh gr.-or. 30 cor.; doamnele: Maria Solomon, preoteasă 20 cor.; Eva Gav. Popeană 10 cor., Maria L. Popeană 10 cor., domnii: Gavrilă Popeană 10 cor., L. Popeană 10 cor., N. G. Popeană 10 cor., Dion. Solomon, vigil de pădure 10 cor., N. M. Căpățină 20 cor., Al. Esca 10 cor., G. Căplea 10 cor., V. Lazariu (al Căploi) 10 cor., I. G. Strava 5 cor., G. N. Popeană 5 cor. și N. Bérglăzan 4 cor., toți din Porumbacul superior răs., Al. Frâncu, învățător în Cioleova-mon. 5 cor. și doamna Maria D. Călefaru ved., preoteasă din Sărata 4 cor. *Nicolau Solomon*, paroh gr.-or. român.

Școala de fete din Măgurele. Cu începerea viitorului an școlar 1902—1903 se vor primi șesșezeci eleve în institutul de fete dela *Măgurele* fondat de Ioan Otteteleganu și înființat de *Academia Română*, sub înaltul patronaj al M. S. Regelui, cărora li-se vor da, conform dispozițiunii testamentare a răposatului fondator, o creștere casnică și instrucțiunea cuvenită unei »bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux«.

Cursul va fi de cinci ani de studiu și unul de practică. În acest timp elevele vor avea toată întreținerea în institut. Sînt admise în institut copile născute din părinți români săraci, pe deplin sănătoase, cari până la 5 August 1902 au implinit 12, dar încă nu 14 ani, au pregătirea ce se dă în școlile primare din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 7. Candidatele cu clase secundare au să prezente certificatele de clase secundare, avînd media cel puțin 6. Nu se admit dispense în nici o privință. Două surori sau două vaze primare nu pot fi admise în institut.

Părinții aspiranților ori reprezentanții legali ai acestora au să trimită — până la 5 August 1902 — cererile însoțite de act de naștere, act de vaccinare, act de paupertate în care se va arăta și numărul copiilor și atestat școlar despre terminarea claselor primare, la *Academia Română* (calea Victoriei nr. 135), pentru comisiunea fundațiunii *Otteleganu*.

Concurențele, cari nu sînt din România, se admit fără examen de primire, în virtutea atestatelor obținute în școlile similare din patria lor și au să trimită la *Academia Română*, tot până la 5 August, cererile însoțite de actele enumerate mai sus precum și de un atestat medical.

O nouă erupțiune vulcanică. Nu e destul, că nenorocii locuitori ce au mai rămas pe *Martinica* sînt și acum în continuu amenințați de vulcani, aceștia au început să vomze foc și în ce-

alaltă parte, a Americii, ba chiar și în Rusia, aproape de Marea-caspică, unde a erupt vulcanul *Gusy Gran*. Imprejurimea era învălătată în foc, o turmă mare de oi a fost friptă, mulți oameni au suferit arsuri.

Timișoara, capitala Bănățului, a avut în 1900 o populațiune de 53 mii 33 suflete, între cari 18 624 Maghiari-Jidani, 27 051 Germani, 4014 Români, 1973 Sârbi, restul alte naționalități.

O hotărîre înțeleaptă. Consiliul comunal din *Apatin* a respins propunerea de a-și boteza comuna cu numele de *Bă-Apăți*.

Elevi de mașini la marină se primesc în școala din *Pola*. Pentru primire se cere etatea de 14—16 ani, cetățenia ungară sau austriacă, și cel puțin absolvirea școlii populare. Rugărilor trebuie înaintate prin comanda de întregire (*Ergänzungsbezirkskommando*) la comanda portului, (*Militärhafenkommando*) din *Pola*, alăturînd atestatul de botez, atestatele școlare, adevărîntă dela autoritatea politică, un atestat dela medicul militar și învoirea tatălui sau a tutorului. Pentru un băiat deștept și harnic sînt prospecte favorabile după absolvirea acestei școli, putînd ajunge funcționar foarte bine plătit. Cei-ce vor și nemțește, vor avea mai ușor.

Mulțumită publică. Pentru biblioteca școlii române din *Filea* a contribuit d-șoarele *Leontina Bunuș* (*Reghin*) 3 opuri, *Leontina Oltean* (*Morăreni*) un op, *Maria Radu* (*Meșterhaza*) un op și d-nii *George Căzan*, preot 3 opuri, *V. Onigaș* un op. Tuturor acestora li-se aduce mulțumită. *G. Ceantea*, învățător.

Otrăvit cu ciuperca. Văcarul din *Suloc* a adunat ciuperca în pădure, mîncînd din ele el și familia lui. Ciuperceile au fost nebune, căci toți s'au îmbolnăvit după mîncarea lor. Văcarul și cei doi copii ai lui au murit, numai nevasta a scăpat cu viață.

Gendarmi pedepsți. În *Șarcad-Cristur* s'a fost jefuit anul trecut casa comunală. Prepusul a căzut pe doi locuitori de acolo, cari au fost arestați. Gendarmii i-au chinuit fără milă, ca să-i silească să mărturisească. Făcîndu-se arătare contra gendarmilor, patru din aceștia au fost pedepsiți cu temniță grea dela 3—7 luni.

Odihna de Duminecă. Ministrul de interne a lucrat un nou statut comitatens, pe care l-a trimis vicecomișilor, ca să-și dea părerea. După acest statut Duminecă nu vor mai lucra nici înainte de ameazi funcționarii.

O poruncă bună. Vice-comitele din *Turda* a dat aspră poruncă, că Dumineca și în sîrbători să fie toate cărcimele închise pe timpul serviciului bisericesc. Dispoziția aceasta merită să fie dată în toate comitatele.

Ctitori — împărțitori de Paști. La știrea primită din afară despre împărțirea Paștilor la biserică din suburbiul inferior primim din partea unui epitrop următoarea lămurire. Paștile le-au împărțit epitropii bisericești din ordinul parochului local. După informațiile primite însă din partea parochului local adevărul e, că dînsul a dat ordin ca numai pentru bolnavii și copii cari n'au luat parte la sf. slujbă să se împartă paști dar' nu și altora, după cum s'a întîmplat. Cu aceasta chestiunea se privește de încheiată.

Programul producțiunii meseriașilor români din Sibiu, ce se va ține Duminecă, în 15 Iunie n. (în ziua I-mă-de-Rosalii) în sala dela »Gesellschaftshaus« e următorul:

I. Concert. 1. »Acorduri amoroase«, cor mixt de K. Frühling. — 2. »Cîntec de Maiu«, cor bărbătesc cu solo de tenor de F. Abt, executat de dl Valeriu Grindeanu. — 3. Două cîntece pentru cor bărbătesc de I. Mateiu: a) »Lelișo cu, gălbiori«; b) »Tot pe drum«. — 4. Două cîntece pentru cor de dame de T. Popovici: a) »Fetele casnice«; b) »Țigancă«. — 5 »La o tinără fată«, cor mixt de Attenhofer. — 6. »Marș ostăgesc«, cor bărbătesc (quartet dublu) de I. Costescu.

II. Teatru »*O căsnicie*«, comedie în 3 acte de George C. Ursachy. Personajele: Victor Dorneanu, avocat: Domnul Nicolau Bratu. Iorgu Argeșanu: dl George Trifan. Nicu Vrăncescu, inginer: dl Valeriu Grindeanu. Oltescu, căpitan, pensionar dl Ioan Ș. Pitariu. Grigore, servitor: dl Ioan Marcu. Ioniță Pipiric: dl George St. Moga. Didina, nevasta lui Victor: d-șoara Elena Grindeanu. Zinca, mătușa Didinei: d-șoara Elena Baciu. Elena, fata lui Oltescu: d-șoara Elena Vintilă. Elisa Glodeanu, văduvă: domnișoara Elena Moldovan. Tina, servitoare: d-șoara Elena Buian. Acțiunea se potrece în București, în casa lui Victor Dorneanu.

»*Corda Fratres*«. Dl Ioan Scurtu, vicepreședintele secției române a federațiunii internaționale »*Corda Fratres*«, a primit dela ministrul instrucțiunii publice al Italiei, Dr. Nasi următoarea adresă, pe care o dăm în traducere:

Roma, 1 Maiu 1902.

Stimate Domnule! Între amintirile cele mai prețioase ale congresului național al secțiunii italiene a federațiunii »*Corda Fratres*«, se numără fără îndoială aceea a dovezilor de simpatie, ce studenții români au vrut să dea cu acea ocaziune camarazilor italieni, luînd parte la sîrbarea lor în această Roma nemuritoare, dela care toate gințile latine se simt mîndre de a-și deriva originea și oferindu-le un zălog prețios de solidaritate și frăție.

Binevoii a Vă face interpretul sentimentelor de grațitudine și afect al secțiunii italiene a federațiunii »*Corda Fratres*« față cu sora română și a primii în același timp mulțumirile mele sincere și cordiale. ss. Dr. Nasi.

Incendiu. Din *Orlat* ni-se scrie următoarele: Joi, în 5 Iunie st. nou la orele 10 $\frac{1}{2}$, noaptea un foc îngrozitor a nimicit total casele, superedificatele la 17 proprietari de aici. Multe vite arse, un bărbat ars să află în spital.

Al 20 lea! Cassariatul »*Reuniunii române de înmormîntare din Sibiu*« a solvit moștenitorilor legali ai mult regretatului membru al reuniunii, doamna *Silvia Dr. Barcianu* născ. *Olteanu*, ajutorul statutar. Acesta este al 20 lea caz de moarte în sinul Reuniunii.

Ce-o mai fi și asta? Contra învățătorului *Coriolan Mladin* din *Covana* (comit. Aradului) s'a introdus cercetare, pentru-că ar fi dat elevilor cărți, în cari se agită contra statului.

Petreceri. Casina română din *Poiana-Sibiului* aranjează în 4/17 Iunie maiial în pădurea »*Statule*«, la care să invite numai pe această cale. Va cânta mnsica completă din *Brateiu*.

— Reuniunea pompierilor voluntari din *Rod* aduce la cunoștință publică, că din incidentul sîrbării existenței sale de 15 ani aranjează Luni în 3/16 Iunie a. c. (a doua zi de *Rosalii*) o petrecere în »*Poiana ascunsă*«. La care prin aceasta

Să invită toți binevoitorii și spriginitorii acestei reuniuni. — Invitări speciale nu se fac. — Intrarea binevolă. — Ofertele se vor cuita pe cale publică. — Venitul curat este destinat fondului pompierilor. — Începutul la 12 ore din zi. — În caz de timp nefavorabil petrecerea se amână.

Comanda pompierilor voluntari din Rod

— Junimea română din Câmpeni invită la petrecerea de vară, care se va ține Luni, 16 Iunie st. n. 1902 (a doua zi de Rosalii) în Podurie și seara în hotelul »Kerczo«. Venitul curat e destinat în favorul »Reuniunii române de muzică« din Câmpeni. Începutul la orele 3 p. m. La caz de timp nefavorabil petrecerea se va ține în hotelul »Kerczo«.

— Reuniunea meseriașilor și economilor din Alba-Iulia invită la concertul împreună cu dans, ce se va aranja în 16 Iunie st. n. 1902 (a doua zi de Rosalii) în grădina popilor. Începutul la orele 7 și jum. seara. Venitul curat e destinat pentru cassa reuniunii.

MAI NOU.

ALEGEREA DE EPISCOP IN ARAD.

In sinodul electoral de azi a primit dl Mangra 30 voturi, dl Hamsea 26. Primul e deci ales episcop al Aradului.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 13.40—14.80, șecară 8.40—9.80, orz 8.80—9.40, ovės 5.40—6.40, oucuruz 8.20—9.40 cor.; 10 ouș 36—40 b.

Piața banilor din Sibiu. Galbiful 11.26; 20 lei (hârtie) 18.96; 20 lei (argint) 18.84; lira turcească 21.40; lira engleză 23.86; 20 marce germane 23.40; napoleonul 19.02; rubla (hârtie) 2.53; rubla (argint) 2.45 cor.

Budapesta. Grâu 50 chlgr. 9—9.45; șecară 7.25—7.45; orz 5.75—6.20; ovės 7—7.50, oucuruz 5.05—5.20, oincantin 5.85—6

Din cauza lipsei de spațiu Posta redacțiunii și administrațiunii se amână pe n-rul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Nr. 866—1902.

50 3—3

Publicare de licitațiune.

Moara cu 3 petri a comunei Sadu se va esarênda pe calea licitațiunii publice în cancelaria comunală în 8 Iunie st. n. a. e. la 9 ore a. m., pe timp de 3 eventual 6 ani, începând cu 1 Iulie st. n. a. e., celui-ce va înmbia mai mult.

Oferte în scris provăzute cu 10%, vadiu după suma strigării de 1600 coroane se primesc înainte de licitare.

Alte condițiuni se pot vedè în cancelaria comunală în orele oficioase.

Sadu, în 26 Maiu 1902.

Primăria comunală.

Din avere se rămâi pe strade!

Între cei dintâi muncitori harnici se poate numera cu drept cuvânt, bărbatul **Mariel Gabor** născ. **Simtion** din Sibiu, care în întreprinderile sale, a fost multe zile, în care a câștigat și câte 10 fl. ba une-ori și mai mult. Dară înzadar, căci după mai mulți zeci de ani de muncă, averea, care s'a ridicat până astăzi binișor, începe a scădea pe zi ce merge, încât dacă vor mai merge lucrurile așa mai departe va ajunge pe strade cu copii cu tot. Causa la această risipire a averii este nevasta lui, care fără știrea lui sau a fetei lor împrumută bani de unde numai poate risipindu-i de geaba. Nu este zi în care bărbatul ei se nu primească citațiuni atât

de pe la judecătoria cât și de pe la privați pentru achitarea conturilor după ea. Ba acum de vre-o 3 zile a primit o citațiune judecătorească în care e provocat a achita în timp de 8 zile suma de 50 cor.

Subscrisul din însărcinarea bărbatului al **Mariel Gabor** născ. **Simtion** aduc la cunoștința on. public, atât sibian cât și mărginaș, că cu ziua de azi începând bărbatul mai susnumitei femei, nu mai plătește nici o datorie după ea, fie la cârcimă, fie la boltă, fie împrumut san pe altă cale.

Sibiu, în 13 Iunie n. 1902.

Din însărcinarea bărbatului al **Mariel Gabor** născ. **Simtion**:

L. Béla,

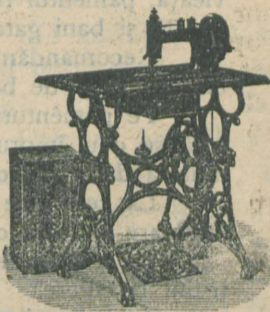
53 1—1

strada Gușteriței nr. 47.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

3 18—

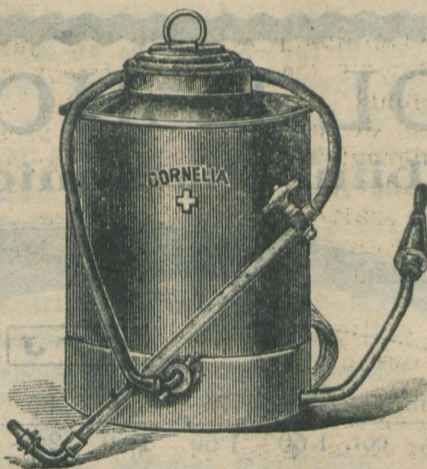
Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

Stropitoare pentru peronospora.

Subscrisul ofer st. domni economi cele mai bune stropitoare pentru peronospora plătibile la cassă sau prin accept la toamnă. Mai departe ofer magazinul meu bogat și bine asortat cu articoli de fer calitate I, tinichea, enie, șuruburi, feruri de plug, garnituri, vase pentru bucătărie, mărfuri de gumă etc.

49 3—5

Cu stimă

Victor Dahinten,

magazin de ferărie în Alba-Iulia.

MICHAIL SCHOPF,

neguțator de ferărie în Sibiu, strada Cărnădiei nr. 42

recomandă magazinul seu foarte bine asortat cu

șini de fer dela Cudjir (Hunedoara),

mai departe toate felurile de

osii de oleiu, de trăsuri și căruțe de povară, opritori de trăsuri, oțel pentru arcuiri de trăsuri, arcuiri de trăsuri precum și arcuiri de osii și foarfeci și garnituri pentru căruțe și trăsuri.

Instrumente pentru rotari sistem „Fuohs“, numai calitate bună.

Coase escelente numite „Bure“,

cari sânt de o calitate neîntrecută, și le dau cu garanție, schimbând fiecare bucată, care n'ar corêspunde.

35 9—10

Mucava de coperiș de asfalt fără miros și veritabile, table de isolare, massă de asfalt pentru isolare în stare compactă pentru svintarea părășilor umezi.

ANUNȚ.

In o comună mare cu 400 familii se află de arădat o casă foarte potrivită pentru locuință. La casă se pot căpeta și oare-cari drepturi. Prilegiu foarte bun pentru un meseriaș harnic pânzar, pantofar, tuciu, măsar, de oare-ce nu se află în comună nici un meseriaș.

După împrejurări casa se poate și vinde. La corespondențe deschise nu se răspunde.

Cei ce ar dori a se așeza în această comună să se adreseze administrației foii noastre, care le va spune cu cine să se pună în înțelegere.

52 1—3

Franzbranntwein-ul

lui 10 44—52

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neosecționabil mijloc de cură în casă.

Se expediază dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körut nr. 23.

Masajiu. Cel mai potrivit spirt pentru masajiu e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecăm corpul, îndeplinind astfel masajiu. Aplicarea se face punând 1—2 linguri de spirt într-o farfurie sau într-o ciașă și frecând ușor cu mâna curată sau cu un flanel partea corpului, până-când spirtul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o urăm de 3 ori pe zi, și anume dimineața o urmă de sculare, la amiază și seara la culcare. O astfel de frecare se țină 15 minute. Franzbranntwein-ul înviorează corpul.

10 41—52

Ferți-vă de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

In atențiunea proprietarilor de pământ!

„Eliberarea pământului de greunământ,

Intreprindere de Credit Hipotecar“

este titlul unui institut ce s'a înființat cu scopul de a da ocasuni proprietarilor de pământ să poată alege la împrumutul și pe lângă condițiunile cele mai favorabile. Acest institut dă împrumuturi pe pământuri ori și unde. Interesele cu amortisarea capitalului cu tot fac mai puțin ca la băncile mici numai interesele simple.

Favorul cel mai deosebit și de neprețuit este, că cu încetarea din viață a debitorului, suma împrumutată se șterge de pe pământul hipotecat, ear' ratele plătite în amortisarea capitalului se restituiesc numai decât în bani gata.

Cu modalitatea împrumuturilor acestora proprietarul unui pământ ajunge la bani ieftini, nu poartă grija plății împrumutului și este sigur că ori și când ar înceta din viață, pământul rămâne liber de greunământ și erezii mai capătă și bani gata.

Recomandăm tuturor acelor prnrietari de pământuri cari au lipsă de bani să se folosească de favorul acesta.

Pe pământuri cari sânt hipotecate la alte institute încă se dau împrumuturi plătindu-se din suma împrumutată datoria veche la respectivul institut.

La cereri de împrumuturi se recere copia cărților funduare și foaia catastrală.

Prospecte detaliate cu informațiunile necesare se trimit la cerere.

Atât cererile de împrumuturi precum și ori ce întrebări la cari se răspunde imediat sânt a se adresa la

Reprezentanța

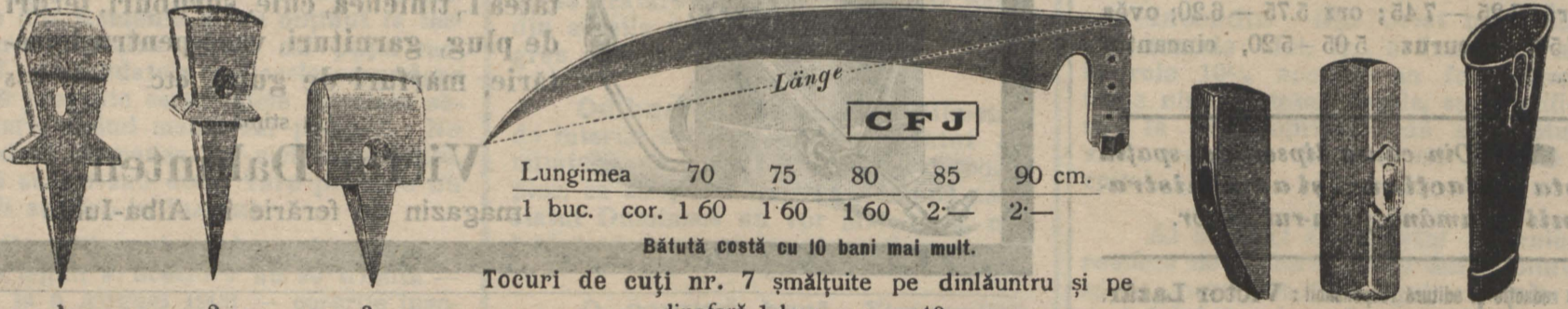
„Intreprinderii de Credit Hipotecar,

Eliberarea pământului de greunământ“

în Sibiiu (N.-Szeben) strada Bruckenthal 36.

CAROL F. JICKELI

„La coasa de aur“. Sibiiu, Piața-mică. „La coasa de aur“.

Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
1 buc.	cor. 1 60	1 60	1 60	2—	2—

Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Toeuri de cuți nr. 7 șmalțuite pe dinlăuntru și pe dinafară 1 buc. cor. —40

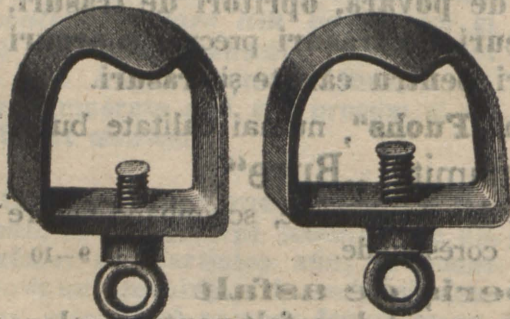
Nicovale, forma figurei	1	2	3	Ciocane, figura 5 à	250,	300	figura 6 à	300 grame
1 bucată	cor. 1—	—96	—86	1 bucată	cor. —86	—90	1—	—

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă, nicovală și ciocan, provăzute cu semnul CFJ, care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată.

Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra!

Verigi de coase.

Nr. 2 C. —24

Nr. 3 C. —24

Toporiști de coase,

obiceșuite, de lemn 1 bucată . . . K. —44
 Toporiști pentru coase de holde (model întrodus de Inlius Teusch) 1 bucată . . . K —90
 Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obiceșuite de lemn. 1 bucată . . . K. 1 30

Cuți,

dela 12 bani în sus, în variație bogată.

În deosebi recomand: Cuți americane

1 bucată K —40

Cuți de Bergamo, vinete-închise, cu semnul CFJ

1 bucată K —80

Verigi de coase.

Nr. 13 C. —30

Nr. 15 C. —40